ORAS

Ūkanota, galimas lietus, temperatūra iki 38°.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:44.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Penktadienis, Sausio-January 15 d., 1954 | Price 5c | No. 12

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

NUTRUKO DERYBOS BERLYNE SU SOVIETAIS

PREZIDENTAS EISENHOWER SIŪLO PLATESNĘ SOCIALINĘ PROGRAMĄ

Senatvės pensijos laisvųjų profesijų nariams

WASHINGTONAS, D. C. — Įteiktoj Kongresui vyriausybės socialinio draudimo programoj siūloma įtraukti į senatvės pensijų gavėjus dar 10 milijonų žmonių.

Prezidentas prašo Kongresą praplėsti socialinio saugumo įstatymą, kad senatvės pensijų draudimas apimtų ir ūkininkus, namų tarnus; be to laisvųjų profesijų darbuotojus, kaip gydytojus, advokatus, menininkus ir panašių kategorijų, nuolatinių darbdavių neturinčius žmones.

Prašo padidinti pensijas

Kad ir nedaug, bet numatyta padidinti nors $12 per metus pašalpą pensininkams, kurie uždirbs per metus $4,200.

Jei prezidento naująją programą patvirtins Kongresas, bus ir daugiau pakeitimų dabartinėj socialinės apdraudos sistemoj. Pav., dabar pensininkas, sulaukęs 75 metus ir pensininkė 65 metus, praranda teisę į senatvės pensiją, jei iš šalies uždirba per mėnesį daugiau kaip $75. Vyriausybė siūlo priimti tuo atžvilgiu kiek nuolaidesnę politiką, kad paskatintų pensininkus padirbėti, nerizikuojant prarasti pačios pensijos. Pensija bus sulaikyta tik tada, kai pensininkas per metus uždirbs daugiau kaip $1,000.

Draudimas apims 80 mil. žmonių

Išplėtus senatvės draudimą ūkininkams ir laisvųjų profesijų žmonėms, į socialinio saugumo sistemą patektų 80 milijonų gyventojų, vietoj 70 milijonų dabar esančių.

Pagal dabartinį įstatymą senatvės pensijos siekia nuo $25 iki $85 per mėnesį. Jei bus priimtas Eisenhowerio pasiūlymas, pensijos minimumas bus $37.

Sprogo lėktuvas viršum Romos

ŽUVO 16 ŽMONIŲ

ROMA. — Filipinų keleivinis lėktuvas, vadovaujamas amerikiečio piloto, užsidegė viršum Romos ir nukrito į miestą, laimei į tuščią sklypą netoli gyvenamųjų namų.

Liudininkų pasakojimu, lėktuvas užsidegė, bandant jam nusileisti į aerodromą. Manoma, kad pilotas Ira Broome iš Caro, Mich., dėjo paskutines pastangas, kad lėktuvas nenukristų į gyvenamuosius namus.

Lėktuvas skrido iš Manilos į Londoną; tarp šių miestų jis palaikydavo nuolatinį susisiekimą, sustodamas, Romoj, Beirute ir kitose vietose. Lėktuve buvo 7 keleiviai ir 9 įgulos nariai. Jie visi žuvo. Du piloto padėjėjai buvo taip pat amerikiečiai.

Ryšininkai tariasi

PANMUNJOM, Korėja. — Trečiadienį JT ir komunistų ryšininkai buvo susitikę pirmam pasitarimui dėl nutrauktų derybų atnaujinimo.

Išsiskiriant jie sutarė susitikti ketvirtadienį, kas ir buvo padaryta.

Tačiau susitarimo dėl formalių derybų atnaujinimo dar nesusitarta, praneša JT delegacijos ryšininkas Kenneth Young.

IŠ VISO PASAULIO

Prancūzų atstovas pas Molotovą

MASKVA. — SSSR užsienio reikalų ministeris Molotovas priėmė Prancūzijos ambasadorių Louis Joxe. Prancūzijos vyriausybės atstovai atsisako aiškinti pokalbio turinį. Ši žinia rodo, kad Molotovo sveikata nėra tokia bloga, kaip neseniai vaizdavo Londono "Daily Sketch".

Ištremia komunistą

WASHINGTONAS, D. C. — Teisingumo departamentas praneša, kad jo įsakymu suimtas deportacijai Louis Zuker, akinių pritaikintojas iš Clevelando, Ohio. Jis yra įkeliavęs į JAV 1907 m. iš Minsko, Gudijos, ir priklausė Amerikos komunistų partijai.

Kaltinamasis nušovė teisėją

WARREN, Pa. — Norman Moon, 26 metų darbininkas, kaltinamas, kodėl nemoka savo pabėgusiai žmonai priteistų $30 alimentų per savaitę, ištraukė kaltinamųjų suole sėdint revolverį ir nušovė teisėją Allison D. Wade. Žudikas buvo pagautas, bebėgant automobiliu. Jis tada bandė pats nusišauti.

Izraelis prašosi į konferenciją

TEL AVIV. — Izraelio vyriausybė kreipėsi į 4 didžiąsias valstybes, kad jos įleistų stebėtoju jo atstovą į užsienio reikalų ministerių konferenciją, kuri turi prasidėti Berlyne sausio 25 d.

Šnipas Bonos parlamente

BONA, Vokietija. — Vokiečių teismas nubaudė 17 mėnesių kalėjimo Willy Kutcher, buvusį spaudos referentą parlamente už šnipinėjimą sovietams. Už tą patį nusikaltimą nubausta ir jo žmona Charlotte 6 mėnesius kalėti. Sovietų agentai juos reikalavo išgauti Europos jungtinės armijos planus.

Arabai nenori federacijos

KAIRAS, Egiptas. — Irako pasiūlymas sudaryti 7 arabų valstybėms savitarpinę federaciją buvo šaltai sutiktas visų kitų 6 arabų valstybių atstovų, nežiūrint bendros rasės ir religijos.

Herriot — garbės pirmininkas

PARYŽIUS. — Prancūzijos parlamentas, norėdamas pagerbti ligšiolinį savo pirmininką, seną valstybininką Edouard Herriot. 81 m., nutarė jį išrinkti į parlamento garbės pirmininkus. Herriot ir toliau begyvenąs parlamento (Burbonų) rūmuose, kartu su naujuoju pirmininku Le Troquer.

— **Buvęs prezidentas Trumanas**, vairuodamas automobilį, susidūrė Kansas City, Mo., su prasilenkiančiu kitu automobiliu, prie kurio vairo buvo 18 metų jaunuolis John Mayall. Abu automobilistai nesužeisti. Jiedu kaltina trečiąjį, kuris užstojęs jiems kelią ir matomumą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

SPIRIGEN, Šveicarija. — Gabenama karete sniego užgriuvimo auka. Dėl sniego užgriuvimų Alpių kalnuose Šveicarijoje ir Austrijoje 48 valandų būvy žuvo 41 asmuo.

ARMIJOS LABORATORIJA BUVUSI GERA GŪŽTA KOMUNISTŲ ŠNIPAMS

Pulkininkas pasakoja apie Rasenbergo laikus

TAMPA, Fla. — Iškilus ginčams tarp sen. McCartry ir armijos apie šnipus armijos slaptoj laboratorijoj Monmouth, N. J., prakalbėjo senatoriaus naudai buvęs tų laboratorijų inspektorius pulkininkas James Sipolski.

Jis tvirtina, kad II pasaulinio karo metu, kada laboratorijoj dirbo Julius Rosenberg (vėliau nuteistas mirties bausme už atominių paslapčių išdavinėjimą sovietams), špionažo agentams buvo lengvai prieinamos visos tenykštės ginklavimosi paslaptys.

Pulk. Sipolski buvo Monmouthe, N. J., armijos laboratorijų inspektorium 1942—1943 metais. Dažnai, kai jis įsiterpdavo į paslapčių saugumo reikalus, jam pasakydavo iš aukščiau, tegu jis "nekiša savo nosies". Sipolski yra imigrantas iš Lenkijos, atvykęs į šią šalį 14 metų amžiaus. Kai jis kartą priminė signalų korpuso generolui, kad iš laboratorijų dingo karinės paslaptys, šis nusistebėjęs atsakė, nesuprantąs, "kad gali būti tokiu amerikiečių, kurie darytų tokius dalykus".

Pasiruošęs liudyti

Sipolski tebėra armijos atsargos karininkų sąrašuose, tačiau jis pasiryžęs liudyti senatoriams po priesaika, ką jis žino apie šnipų veikimą anais metais armijos laboratorijoj Monmouthe, N. J.

Senato nuolatinių tyrinėjimų komiteto pirmininkas McCarthy apsidžiaugė, pasirodžius dar vienam savanoriui liudininkui apie netvarką slaptosiose armijos laboratorijose.

Švedai priglaudė 4 vokiečių žvejus

STOCKHOLMAS, Švedija. — Paskutinės savaitės audros metu į švedų pakraščius buvo išmestas Rytinės Vokietijos žvejų laivas su 5 žvejais.

Keturi žvejai, išskyrus kuterio škiperį, naudodamiesi ta proga, paprašė švedų vyriausybę priimti juos kaip politinius pabėgėlius. Dabar Švedijos užsieniečių komisija, apsvarsčiusi jų prašymą, sutiko suteikti jiems politinių pabėgėlių teises.

Vėliausios Žinios

★

— Augant mažamečių nusikaltimams, Teisingumo departamentas spėja, kad šiais metais apie 1 milijoną mažamečių turės reikalų su policija ir teismais.

— Egipto vyriausybė paskelbė išimties stovį, pradėjus likviduoti išsiplėtusią "Moslemo brolijos" organizaciją, turinčią 2 mil. narių. Suimta apie 1,000 vadovaujančių "brolijos" asmenų.

— Anglijoj besiplečiąs elektros darbininkų unijos (vadovaujančios komunistų) streikas palietė trečią atominį fabriką.

— Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas Willey vadina Gvatemalą komunistų prietilčių Pietų Amerikoj, iš kur galima laukti didelių nemalonumų ir Šiaurinėi Amerikai.

— Baltųjų rūmų komisija pasiūlė Kongresui pakelti atlyginimą Kongreso nariams $10,000 per metus. Dabar jie gauna per metus $12,500 ir $2,500 laisvus nuo mokesčių.

— Iš sovietų nelaisvės grįžo 18 italų. Kiti 34 italai esą pakeliui į laisvę. Jie išbuvo vergijoj po 10-8 metus.

Sekr. Weeks sutinka prekiauti su SSSR

WASHINGTONAS, D. C. — Prekybos sekretorius Weeks davė padrąsinantį pareiškimą Sovietų Sąjungai ir jos satelitams, kad yra galimybių atnaujinti prekybą tarp Rytų ir Vakarų.

Sekr. Weeks sako, kad JAV siekė ir tebesiekia išplėsti savo nekarinių prekių eksportą į komunistines šalis.

Šis prekybos sekretoriaus pareiškimas leidžia manyti, kad sovietų prašymas parduoti 150 mil. svarų sviesto ir tiek pat svarų augalinių riebalų gali būti patenkintas. Sovietai prašo ir mašinų nekariniams fabrikams.

John Lewis ragina ILA apsivalyt nuo padugnių gaivalų

Kitaip UMW unija jos neberems

WASHINGTONAS, D. C. — ILA (tarptautinės uostų krovėjų unijos) naujasis prezidentas kapt. William Bradley buvo atvykęs į UMW (angliakasių unijos) būstinę tartis su jos vadu John Lewis dėl tolimesnės paramos.

John Lewis pareikalavo W. Bradley, kad jis imtųsi griežtesnių žygių prieš gengsterius, įsigalėjusius ILA unijoj. Priešingu atveju UMW turės nutraukti finansinę paramą.

John Lewis nori sukliudyti AFL prezidento Meany planus sustiprinti naujai įsteigtąją krovėjų uniją, kai senoji ILA dėl draugavimo su padugnių gaivalais buvo pašalinta iš AFL. Po to buvo pašalintas susikompromitavęs ILA prezidentas J. Ryan ir išrinktas energingas organizatorius kapt. Bradley. Jei jis apvalys uniją ir gaus UMW finansinę paramą, naujajai AFL krovėjų unijai bus sunku užimti uostuose vadovaujančią vietą.

Nėra taikių būdų Korėjai sujungti

Dulles nieko daug netiki iš taikos konferencijos

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius J. E. Dulles pripažino, kad artimiausioj ateity nenusimato taikių priemonių, kuriomis būtų galima sujungti į vieną respubliką padalintą Korėją.

Tuo jis pripažino, kad JAV nedaug ko tikisi iš planuojamos Korėjos taikos konferencijos, kur šis suvienijimo klausimas būtų bergždžiai diskutuojamas.

Kalbėdamas Senato užsienio reikalų komitete, sekr. Dulles ragino senatorius nedelsiant ratifikuoti JAV-P. Korėjos karinę sutartį, kad priešas žinotų, jog naujo užpuolimo atveju JAV tuojau ateitų Pietų Korėjai į pagalbą.

(Armijos štabo viršininkas gen. Ridgway yra tos nuomonės, kad komunistai nedrįs užpulti Pietų Korėjos).

VAKARŲ ATSTOVAMS ATRODO, KAD KREMLIUS NENORI KONFERENCIJOS

Nuduoda, kad Molotovui gręstų pavojus, jei užsienio ministerių pasitarimai vyktų vakariečių sektoriuje

BERLYNAS. — Vakarų okupacinių vyriausybių kariniai atstovai nutraukė pasitarimus su Sovietų Sąjungos įgaliotiniu dėl vietos Berlyne, kur turėtų vykti 4 užsienio reikalų ministerių konferencija.

Derybas vedė JAV, Anglijos ir Prancūzijos komendantai su raudonosios armijos kolega Rytiniame Berlyne gen. Sergei Dengin. Vakariečių vardu JAV komendantas V. Berlyne gen. Timberman sako, kad jo manymu nebėra prasmės tęsti derybas.

Laukia "stebuklo"

Vakarų vyriausybių atstovai iš šių pasitarimų gavo rimto pagrindo suabejoti, ar Sovietų S-ga aplamai nori tos užsienio reikalų ministerių konferencijos.

Šie norai nesuderinami su jų komendanto įžuliu laikymusi pasitarimuose dėl vietos konferencijai. Apie užsienio ministerių konferenciją su Molotovu pradeda kalbėti kaip apie "stebuklą".

Ignoruoja vakariečius

Sovietai užsispyrę reikalauja, kad konferencija vyktų Rytų Berlyne, aiškindami, jog vakariečių pusėj nebūtų saugu jų ministeriui Molotovui. Nepadėjo nė Vakarų komendantų užtikrinimas, jog jie atsako už konferencijos dalyvių saugumą.

Paskutiniame posėdy ketvirtadienį buvo išsiginčyta vien tik šiuo reikalu 14 valandų.

Vakarų komendantai dabar tariasi su savo šalių vyriausiais įgaliotiniais, ką daryti toliau, nes grįžti atgal į pasitarimus ir kalbėti iš naujo apie apkalbėtus ir sovietų kategoriškai atmestus dalykus yra beprasmiška.

Tas "stebuklas" galįs būti tik vienas: vakariečių nusileidimas komunistams, kad konferencijos vieta būtų paieškota Berlyno rytiniame sektoriuj.

Sovietų S-ga prašo JAV parduot mašinų

Norį statyti daugiau fabrikų kasdieninio vartojimo prekėms

NEW YORKAS. — Marshall McDuffie, New Yorko advokatas, neseniai grįžęs iš kelionės po Sovietų S-gą, skelbia jos pageidavimus pirkti iš Amerikos fabrikų įrengimų.

V. A. Klenstov, "technopromimport" įstaigos vicedirektorius iš SSSR užsienio prekybos ministerijos, jam suteikė informacijų apie Kremliaus vyriausybės planus pastatyti daugiau maisto ir kitų kasdieninio vartojimo prekių fabrikų. Tų fabrikų įrengimus, mašinas, sovietai nori pirkti Amerikoj, jei ši tik sutiktų.

Panašius norus minėtam New Yorko advokatui išdėstė ir Nikita Chruščev, partijos centro komiteto pirmasis sekretorius. Sovietai sutinka mokėti doleriais, anglų svarais ir kitom tvirtesnėm užsienio valiutom.

Vakar buvo pranešta apie sovietų siūlomą Amerikai užsakymą už $150 mil. pirkti sviesto ir augalinių riebalų.

Sovietai nemano grąžinti Iranui $38 mil. skolos

Derybos esančios beviltiškos

TEHERANAS, Iranas. — Sovietai labai mandagiai atsiliepė į naujosios Irano vyriausybės kvietimą atnaujinti derybas dėl senų skolų grąžinimo. Bet kai prasidėjusios derybos, Irano atstovas įsitikino, kad jiems nėra vilties išgauti iš jų tų $38 milijonų už padarytus nuostolius karo metais, kada sovietai buvo okupavę Irano šiaurinę dalį.

Derybos prasidėjo pereitą pirmadienį. Negalint susitarti dėl šių skolų, komisijos pradėjo svarstyti antrąjį klausimą — sienos ištaisymą tarp SSSR ir Irano. Carų laikų Rusija vienoj vietoj užėmė persų teritoriją prie Kaspijos jūros, prie Kusakhai žiočių, kitoj kiek atsitraukė. Persai dabar nori ištaisyti šias sienas, kas atrodo taip pat beviltiška, kaip ir anų milijonų išgavimas.

POLICIJOS INSPEKTORIUS GLOBODAVO SUKČIAUTOJUS

NEW YORKAS. — Valentine W. Corell, pašalintas New Yorko policijos inspektorius, prisipažino teisme prie kyšių, klaidingų priesaikų, klastojimų ir kitų nusikaltimų, bendradarbiaujant jam su slaptų lažybų ir kitoki gemblerių organizacijom.

Prokuroras William Herlands buvo nustebintas jo prisipažinimu. Tai pirmas atsitikimas, kad patrauktas į teismą policijos pareigūnas prisipažino esąs nusikaltęs. Užtat jis gaus švelnesnę bausmę.

Sausio 20 Indija perduos Korėjos karo belaisvius

Staigus Thimayyos pareiškimas

PANMUNJOM, Korėa. — Indijos generolas Thimayya pranešė JT ir komunistų armijų vadams, kad indų pareigos saugoti nenorinčius namo grįžti belaisvius pasibaigs sausio 20 d.

Tą dieną Indijos sargybiniai grąžins 22,000 antikomunistinių šiaurinių korėjiečių ir kinų Jungtinių Tautų armijai, o 325 pietinius korėjiečius, 21 amerikietį ir 1 anglą — komunistams.

Indijos atstovas priminė, kad šitokiam nutarimui nebuvo reikalo gauti visos 5 narių repatriacijos komisijos sutikimo. Komunistų šalių atstovai (Lenkijos ir Čekoslovakijos) pareiškė protestą, tačiau jie šiuo atveju pasidarė mažuma, pritariant Indijos elgesiui švedų ir šveicarų atstovams.

— **Kanadoj** šių metų pradžioj buvo 15,000,000 gyventojų, kas reiškia 112,000 padidėjimą per pastaruosius tris mėnesius.

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Kalėdiški apdūmojimai

Štai jau pradėjo ilgai lauktos Kalėdos, bet svetimoj šalyje jos nebuvo tokios įspūdingos, kokios jos būdavo Lietuvoje. Kita šalis, kiti papročiai. Be savistovaus gyvenimo sunku išlaikyti visas tradicijas. Atsimenu, tų tradicijų ir papročių Lietuvoje turėjom gana daug. Vieną iš jų gana įdomu prisiminti, — tai kaip ūkininkai ir tarnai laukdavo Kalėdų, ir jų sulaukę, kaip keisdavosi samdomoji šeimyna.

Kaimuose, artinantis Kalėdoms, daugumoj jau būdavo baigti visi darbai. Kartais likdavo neiškulti rugiai, kuriuos po švenčių kuldavo spragilais, kad turėtų kuo stogus dengti. Per Kalėdas keisdavosi samdomoji šeimyna, tai ūkininkai stengdavosi baigti stambesniuosius darbus, kad naujai atvykusi šeimyna galėtų truputį atsikvėpti. Kalėdos — tai buvo didžiausias ūkininkų rūpestis, nes reikėjo senajai šeimynai išmokėti viso meto alags ir, jeigu sekantiems metams ji nelieka, tai reikia surasti naują šeimyną.

"Ateina Kalėdos, gaspadoriams /bėdos, —
Reik algas mokėti, prašo /palukėti".

Tai dainos posmas, kurį tarnai traukdavo laukdami Kalėdų. Pasitaikydavo, kad ūkininkas per visus metus su tarnais turėdavo blogus santykius, taip sakant, dažnai pasibardavo, bet maždaug dvi savaites iki Kalėdų stengdavosi taikoj gyventi ir pamiršti visus buvusius nesusipratimus, kad baigus metus ir išsiskyrus nei vieni, nei kiti nepaminėtų blogu žodžiu, atseit, nekeiktų, jog buvo bloga šeimyna, ar blogas gaspadorius. Prieš Kalėdas yra trumpiausios dienos. Kad būtų galima greičiau apsidirbti, tai tekdavo vėlai vakare gulti ir anksti rytais keltis. Būdavo per visą dieną su arkline mašina kulia, o vakare arba ankstyvą rytą tekdavo javus išarpuoti, sunešti į klėtį ir vėl pasiruošti dienos darbui. Atsirasdavo ir tokių ūkininkų, kurie pabaigoj metų šeimyną gerokai pačiupdavo prie darbo ir "prisilaikydami" Adventų pasninko prastai maitino. Žinoma, tokio ūkininko savą šeimyną tas pasninkas mažai lietė, — tas buvo taikoma tik samdomai šeimynai, nes remiantis bažnyčios įsakymais, ieškodavo progų, kad tik tarnams galėtų duoti blogą maistą. Ryte pusės centnerio talpos špižiniame puode išvirdavo barščių, į kitą tokį — kruopų, tai to patiekalo užtekdavo pusryčiams ir pietums. Vakarienei rūkštus pienas ir su lupynomis šutintos bulvės. Lašiniai tik retkarčiais ant stalo pasirodydavo, ir tik tiek gauni, kad nepamirštum skonio, o kamaroje prieš 3-4 met. skerstų kiaulių lašinių paltys kabodavo ir nuo senumo įgydavo žalvario spalvą. Tokių blogų ūkininkų kaime atsirasdavo tik vienas kitas, ir juos žinojo visa apylinkė. Žinoma pasitaikydavo ir tarnų visokių, bet jeigu ūkininkas nesigailėdavo duoti tarnui geresnį užlaikymą, tai tarnas visuomet ūkininkui būdavo nuoširdesnis.

Darbo metų užbaiga

Samdomoji šeimyna nevienodu laiku užbaigdavo metus. Arčiau prie Vokietijos rubežiaus (Bartininkuose, Gražiškiuose, Pajavonyje) keisdavosi Kūčių dieną. Tą dieną dar iki pietų dirbdavo. Pavalgius pietus, prasidėdavo atsiskaitymas. Tarnai, kurie neturėdavo kur praleisti Kalėdų šventes, tai jau iš anksto susiderėdavo pas kitą ūkininką, kuris atvažiuodavo Kūčių dieną po pietų ir išsiveždavo. O kurie tarnai grįždavo į savo namus, tai juos išveždavo tas pats ūkininkas, pas kurį tarnaudavo. Jeigu tarnas turėdavo išsiderėjęs javų, tai viską sukraudavo į vežimą ir kartais dar šeimininkė duodavo dovanų "paviržį" — duonos kepalą ir gabalą lašinių ar kumpio, kad per Kalėdas turėtų ką valgyti. Antrąją Kalėdų dieną jau ūkininkai pradėdavo ieškoti naujos šeimynos ir prasidėdavo derybos. Ūkininkas, susiderėjęs tarną (ir kad sutartis būtų tikra) duodavo jam du, tris, ar penkis litus rankpinigių, arba kaip kaime buvo įprasta vadinti, "duodavo pradotką". Šituos pinigus ūkininkas į algą neįskaitydavo, taip sakant, tai būdavo sutartuvių dovana.

Marijampolės apylinkėje šeima keisdavosi ne per Kūčias, bet antrąją Kalėdų dieną. Ten laikėsi papročio, kad jeigu šeimyna visus metus išbuvo, tai turi ir Kalėdas praleisti pas senąjį ūkininką, ir tik po švenčių išeiti. Kurie tarnai likdavo pas tą patį ūkininką sekantiems metams, tai, jeigu turėdavo kur, tai vėliau išvažiuodavo pailsėti. O jeigu ne, tai praleisdavo šventes vietoj, ir vėl prasidėdavo tie patys kasdieniniai darbai. Tokia šeimynų keitmosi tvarka buvo po Pirmojo Pasaulinio karo, vėliau viskas žymiai pasikeitė.

Kalėdos Londone

Šiemet Kalėdų atostogoms buvo skirta 4 dienos, pradedant Kūčių diena ir baigiant po Kalėdų sekmadieniu. Beveik iki Kalėdų buvęs šiltas oras prieš šventes atšalo ir kiek gadino nuotaiką. Nesimatė ir gatvėse šokėjų. Anglai visą programą atliko restoranuose, — ten ūžė, gėrė ir kėlnes ar sijonus pasiraitoję pliekė "Sumuštinį".

Londono lietuviai Kalėdas praleido nevien tik svečiavimosi ir vizitų ženkle, bet surengė ir keletą šeimyniškų subuvimų, kurie vyko abiejuose lietuvių klubuose. Kur kam buvo patogiau ir arčiau, tai vakarais susirinkę galėjo bendroj lietuviškoj nuotaikoj pasilinksminti.

Per Kalėdas londonietis J. Stankūnas apsivedė su panele Lauciūtė iš Nottinghamo. Po šaunaus pas jaunosios tėvus vestuvių pokylio abudu jaunieji nuolatiniam gyvenimui parvažiavo į Londoną.

Gražaus ir laimingo gyvenimo.

V. Vytenietis

Automobilių taisymas

Darbas atliekamas prityrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vak. M. ČESAS
5842 So. Green Street (kieme)
Tel. WEntworth 6-6699

Pirkite JAV taupymo bonus

Rockford, Ill.

Palaidojome Motiejų Naujoką

Nesulaukęs Naujųjų Metų mirė Motiejus Naujokas. Jis buvo 66 metų amžiaus. Iš Lietuvos prieš 40 metų atvažiavo į St. Charles, Ill. Vėliau persikėlė į smarkiai augančią Rockfordo lietuvių koloniją, kur sukūrė šeimyninį gyvenimą, vesdamas Agnes Lukošiūtę.

Jaunuolis "Mike" (taip jį visi vadindavo) turėjo daug gerų ypatybių. Jis suorganizavo lietuvių orkestrą, kuriame pats grojo keliais instrumentais. Iš to galima spręsti, jog jis buvo neblogas muzikantas. Jis pirmas Rockfordo lietuvių kolonijoje įsteigė drabužių valymo įstaigą. Tuo bizniu jis gerai vertėsi, kol prasidėjo didžioji depresija. Dėl tos depresijos skaudžiai nukentėjo jo biznis. Nukentėjo ir jo sveikata: norėdamas pataisyti pašlijusį biznį jis labai sunkiai dirbo ir nepaisė sveikatos. Pagaliau jis visai sunegalėjo.

Motiejus buvo geras lietuvis: jis Lietuvos laisvinimo reikalams niekad neatsisakydavo daugiau ar mažiau paaukoti. Balfui jis daug drabužių yra padovanojęs pasiuntimui Vokietijoje gyvenantiems lietuviams.

Velionis priklausė Rockfordo lietuvių kultūros draugijai daugiau kaip 15 metų. Draugija suteikė paskutinį patarnavimą, parūpindama grabnešius iš jo buvusių draugų. Ji taip pat pasiuntė gražų gyvų gėlių vainiką.

Kadangi jo žmona Agnes nekaip tesijaučia, tai laidotuvėmis rūpinosi jo švogeris James Lukas. Laidotuvės buvo rūpestingai sutvarkytos. Į kapines palydėjo daug automobilių. Po laidotuvių visi palydovai buvo pakviesti į Kultūros draugijos salę užkandžių.

Lai būna tau, brangus kultūrieti, lengva šios laisvos šalies žemelė, ir ta pušaitė tavo kapo gale tesaugo tave nuo žemiškų audrų...

—Žvalgas

$50,000 už žarnų sukratymą autobuse

Buv. CTA vairuotojas Burroughs, 34 m., 505 E. 60th, iškėlė Chicagos eismo vadybai bylą, reikalaudamas iš CTA $50,000 nuostolių atlyginimo. Jis skundžiasi, kad, betarnaudamas CTA autobuso vairuotoju, turėjęs kęsti blogą orą ir pakartotinius sunkumus; autobuse jam sukratę vidaus organus, todėl jie vėliau ėmę nenormaliai veikti; tas tarnavimas padaręs tai, kad jis nebegalįs jau kito darbo dirbti.

Jis pasitraukė iš CTA tarnybos 1953 m. birželio 5 d.

KANADOS ŽINIOS

Winnipeg, Man.

1954 m. sausio mėn. 6 d. 12 val. mirė senas kanadietis, ateivis Leonas Juška, sulaukęs 82 m. amžiaus. Jis buvo gimęs Lietuvoje gražiajame Žemaitijos kampelyje, būtent Dvarelio km., Ylakių val., Mažeikių apskr., stambaus ūkininko šeimoje.

Kanadon atvyko prieš pirmą pasaulinį karą. Čia buvo pašauktas kariuomenėn ir visą tarnybos laiką praleido Prancūzijoje. Grįžo kaipo karo veteranas, todėl gavo valdžios pensiją.

Lietuvoje buvo vedęs Domicelę Narmontaitę iš Kalnėnų k., Ylakių val., kuri mirė 1940 m. Jos giminaitis ats. kap. Narmontas gyvena tremtyje. Žmonai mirus, gyveno pas savo vienintelį sūnų Leoną. Kanadoje liko jo brolio vaikai: Tadas Juška, Zofija Juškaitė - Gustaitienė, Domicelė Juškaitė - Dabkūnienė, gyvenanti JAV, Baltimorėj, Jonas Juška ir Tadas Juška (kito brolio vaikas), gyv. 120 Cauchon St., Winnipeg, Man., nuosavame name. Jausdamas savo mirtį, jis pats buvo apsirūpinęs palaidojimo apeigomis, iš anksto už tai apmokėdamas.

Š. m. sausio mėn. 8 d. prie St. Wital bažnyčios susirinko jo gyvenimo draugai: K. Musteikiai, Dabašinskai, Kumpauskai, Steponavičiai, Jaunišikenė ir kiti palydėti į kapines amžinam gyvenimo poilsiui.

Kostas Indra

Mokytojų pobūvis

Lietuvių Mokytojų Sąjunga ruošia š. m. vasario mėn. 7 d. 5 val. vak. Vyčių salėje, 2451 W. 47th St., šeimyniską pobūvį-arbatėlę. Arbatėlės metu bus ir meninė programa.

Vienam asmeniui kainos 1 dol. 50 ct., dviem tos pačios šeimos asmenims — 2 dol. 50 ct., o tolimesnieji tos pačios šeimos asmenys aukoja po 1 dol.

Artimiausiu laiku bus siuntinėjami pakvietimai tik Mokytojų S-gos nariams, nes kitų mokytojų adresų neturime.

Maloniai kviečiami visi mokytojai ir jų šeimos nariai į pobūvį.

Pranešti arba susimokėti galima per šiuos mokytojus: J. Kavaliūną, 4716 So. Marshfield Ave., tel. BI 7-6396; St. Rudį, 4409 So. Fairfield Ave., tel. VI 7-7153; A. Rugytę, 5725 So. Artesian Ave., tel. WA 5-8707, ir A. Kliorienę, 1305 So. Oakley Ave.

Pranešti apie dalyvavimą prašome ne vėliau kaip sausio 23 d.

Kas galėtų iš anksto susimokėti — būtumėm labai dėkingi.

Rengimo Komisija

Cleveland, Ohio

SLA 36 kuopos koncertas

Sausio 23 dieną (šeštadienį) 7 val. vakaro, Lietuvių salėje Clevelande, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) 36 kuopa rengia įdomų ir vertingą koncertą. Jame dalyvaus reti svečiai menininkai: būtent žinoma operos solistė Elz. Kardelienė, koloratūrinis sopranas, Kauno Operos pažiba, ir pianistas virtuozas K. Smilgevičius. Jie atliks lietuvių muzikų kūrinius ir vieną kitą žymiųjų europiečių.

Be jų, į šį koncertą atvyks pats SLA prezidentas, advokatas Ch. J. Kalinauskas iš Bostono. Jis pasakys koncerto dalyviams kalbą, kurioj, be kita ko, palies svarbius bendruomeninius reikalus. Po koncerto eis įvairios pramogos Užgavėnių nuotaikų linkme: šokiai, turtingas bufetas ir kt.

Rengėjai paskyrė atiduoti pusę gryno šio konerto pelno Lietuvių 16 Vasario Gimnazijai Vokietijoje.

Clevelandiečiai, nepraleiskite progos pasiklausyti ir pasigėrėti šių retų svečių koncertu ir SLA prezidento kalba.

—J. Liudžius

Balfo direktoriai dėl aukų siuntimo gimnazijai

Balfo direktoriai P. Grybienė, N. Gugienė ir J. Skorubskas, gyvenantieji Chicagoje, praėjusią savaitę turėjo posėdį, kuriame pareikalavo Balfo Centrą paskelbti visuomenei pranešimą, nurodant, kad nei Balfo valdybos, nei direktoriato nebuvo padaryta nutarimo atsisakyti persiuntinėti Vasario 16 d. Gimnazijos namų pirkimui skirtų aukų ir kad tokios aukos ir toliau Balfo bus persiuntinėjamos.

Posėdyje nedalyvavo du direktoriai: A. Olis, kuris tuo metu turėjo kitą posėdį, ir kun. A. Juška, kuris iš Chicagos buvo išvykęs.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

JEI NORITE PIRKTI NAUJĄ AR VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, TAI PIRMA PASIMATYKITE SU ADOMU ŠLIOGERIU, DABAR DIRBANČIU PAS

MARTIN J. KELLY, Inc.
CHRYSLER-PLYMOUTH dealeris
441 East Ohio, Netoli Navy Pier
Telefonuokite MOHAWK 4-1200
GALITE PIRKTI SU PASITIKĖJIMU
Atidaryta vakarais ir sekmadieniais

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja **moderni vaistinė**, kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

A Lifetime Christmas Gift of Joy

The LEADER Among Fine Sewing Machines

VIKING ZIG-ZAG

Made of the Finest Swedish Steel

a free VIKING to YOU

Dial your stitch!

If Any Machine in the World Can Do What a Viking ZIG-ZAG Can... FASTER... EASIER... BETTER!
Made of the Finest Swedish Steel

50 Different Sewing Operations Without Extra Attachments

Call or Write for FREE HOME DEMONSTRATION and Trade-In Estimate on Your Old Machine! Easy Terms!

AUTHORIZED SALES & SERVICE
3205 Fullerton Ave.
Chicago 47, Ill.
Tel. ALbany 2-0440
Week Days open to 8 p.m.
Sundays 12 to 5 p.m.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir direktoriai, baigdami 1953 metus, taria širdingiausią ačiū visiems mūsų taupymo ir skolinimo nariams bei draugams už praėjusiais metais suteiktą privilegiją teikti patarnavimus finansiniuose Jūsų reikaluose. Prašome ir toliau mus remti, patariant savo draugams padėti taupomus pinigus į šią tvirtą, lietuvių tvarkomą, finansinę įstaigą, kuri per daugelį metų išmoka taupytojams vienodai aukštą dividendą.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION jau 30 metų saugiai ir pelningai aptarnauja Chicagos lietuvius jų biznyje. Ji yra tvarkingai ir sąžiningai vedama žmonių, turinčių ilgų metų patyrimą. Dar didesniam saugumui kiekvieno taupytojo pinigai šioje įtaigoje yra pilnai apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Gov't.

Kviečiame visus pas mus, kur saugumas, aukštas dividendas ir malonus patarnavimas užtikrintas. Kas padės pinigus iki sausio 15 dienos, tam dividendus užskaitysim už visą mėnesį.

Metinių švenčių proga vaikučiai, atsilankiusieji su tėvais, gaus dovanų veltui; suaugusieji taip pat gaus ką nors atminimui. Per 1953 metus mūsų turtas paaugo virš $2,000,000. Dabar visas mūsų įstaigos turtas siekia arti $12,500,000.

JOHN PAKEL, prezidentas

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVENUE — Telefonas: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą
KAINŲ NUPIGINIMĄ

Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.

Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį— ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.

Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
5647 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

Juozas Naujokas

Skurdus sporto skyr. enciklopedijoje

Dauguma mūsų mokslininkų ir visuomenininkų enciklopedijos pirmąjį tomą pasitiko džiugiai. Neabejotina, kad didelio ryžto ir pastangų vaisius, kurio niekas neužginčys.

Deja, negalima to pasakyti apie sporto skyriaus pirmuosius žingsnius, kurie pačioje pradžioje parodo labai menką jų svorį ir stoką pagrindinių ryškesnių sportinio gyvenimo įvykių raide "A".

Bandysiu sutrauktai pasisakyti kur ir kas, mano nuomone, turėjo būti papildyta ar ryškiau pabrėžta.

—o—

Atletas — sunkiosios atletikos stipruolis.

Šitaip apibudinama atleto sąvoka mūsų laikais (žymi E. sp. redaktorius).

Toks apibudinimas šiuo metu netinka, nes šalia sunkaus atleto turime ir lengv. atletiką, kurios techniškų rungčių sportininkai, kaip tai disko metikai ir rutulio stūmikai, veik visi turi sunkaus atleto tipo povyzą. tai ar šie ir bus atletikos stipruoliai? Kokios savybės ar kriterijus atletikos stipruolio nustatymo, neaišku ir nepasakyta?

Šiandien atleto aptartis turi bendrą prasmę visiems sportininkams, kurios sąvokoje telpa to asmens — sportininko tinkamumas vienai ar kitai sporto šakai. "Atletikos priemonėmis paprastai laikomi: bėgimai, šuoliai, ieties, disko, rutulio, kūjo metimas — tai vad. P. atletika".

Išvardintos varžybos lengv.. atl. nėra paprastai laikomos, bet pagrindinės, tai kodėl gi redaktorius duoda tokį nevykusį apibudinimą iš kurio peršasi išvada, kad šalia "paprastų" yra dar ypatingosios, nepaprastos.

Rutulys yra stumiamas, bet ne metamas, todėl vardinant metimus šią rungtį reikėjo atatinkamai ir paryškinti.

Aiškinama, kad aukščiausias A. pasiektas rezultatas vad. rekordu. O, gal redaktorius paaiškins kodėl 3000 mtr. kliūtinis ir Marathono bėgimai neužskaitomi rekordais?!

Sąvoka rekordo irgi įvairi, kaip pvz. paskiro kontinento, Britų Imperijos kraštų, kurio nors krašto, sakysim JAV, ar tautos (Makabijados žaidimas) ir net smulkiau. Gal turėta galvoje pasaulinis rekord., bet užtat reikia tiksliai ir aiškiai nusakyti.

Šiandien jau nėra siauro atletizmo sąvokos — vien rekordų siekimas, kurioje nors A. šakoje, nes vispusiškai tas nelavina, kaip redakt. kad žymi, nes nūdieninis treniravimas ir atsiektas lygis pilnai pavaizduoja vispusišką sportininko pasirengimą fiz. ir dvasiniai. Todėl rekordų siekimas nerodo siaurą sport. sąvokos supratimą lavinimo požiūriu, bet pilną sportininko užsimojimą tobulėti, bet ne sėdėti. Kitaip dalvojant, ar praktišką sport. darbą vykdant, joks pažangumas neįmanomas.

Bendrai, atletika senovėje buvo praktikuojama ne tik jaunimą karo tarnybai paruošti, bet svaresnis jos požymis — religinis aspektas ir asmenybės tobulinimas. Tą randame olimpiadų tyrimo aprašymuose įsakmiai pažymėta. Kodėl redakt. žymi, kad lengv. A. senovėje buvo plačiai kultivuojama, o neužsimena apie sunkiąją (imtynės, boksas).

Ką norima pasakyti žodžiu "šokimai", ar tai tautiniai šokiai ar specialūs olimp. (graikų olimpiadų metu), nes lengv. A. turime ne šokimus, bet šuolius. Iš cituotų programos dalykų graikų olimpiadose, kurias redakt. vartoja, sunku susivokti.

Minint Lietuvos sunk. A. p-bes turėjo būti pažymėta, kad mūsų org. struktūroje prie sunk. A. buvo ir dviračių sportas priskirtas, nes pagal pirmykštį suskirstymą (kas priklauso sunk. A.) galima suklysti.

Kokiais argumentais remiantis įkergta Sharkey-Žukausko, kaip pasaulio bokso čempiono, pavardė. Jeigu taip, tai kur gi visa eilė imtininkų lietuvių, kurie nors ir ne tokio lygio buvo, bet tikrąją lietuviška pavardė gynė vardą.

Ar E-joje turi būti minimas profesionalų vardas, šiame atvejuje Sharkey-Žukausko, kurio pasisekimas ir sportinis iškilimas buvo grindžiamas tik finansiniu požiūriu. Mums puikiai žinomos JAV bokso menedžerių įvairios machinacijos bokso tarpe, todėl ir tų asmenų iškopimas į viršūnes, tikrąją sportine prasme, nedaug ką duoda.

Pati Sharkey-Žukausko asmenybė, kaip profesionalo, nebuvo ir nėra jokiu auklėjančiu pavyzdžiu. Apie tai E-jos R-jos kolektyvas turi pagalvoti ir priimti reikiamą liniją, kad vėliau nebūtų užmetimų, kurie žemintų ir bendrą E-jos orumą.

Kam gi reikėjo vardinti visa litanija olimpiadų. Ateis raidė "O" ir bus tada laiko pasisakyti tuo klausimu. Jeigu visoms buv. olimpiadoms duota numeracija, tai kodėl gi Nr. Nr. Londono ir Helsinkio olimpiados?

Aiškinant kas yra atletinis tipas yra daug neaiškumų ir susipainiojimo, nes toks apibudinimas, kad A. Tipas drauge su asteniniu sudaro šizotimikus, yra tolygus pasakymui, kas parodo redakt. nesusigaudymą kas per tipas tas astenikas ir šizotomikas, nes apie jų charakteringas žymes nepasakyta nei žodžio.

Alpinizmas

Kas sudaro alpių kombinaciją pašliūžų varžybose? Nieko nepasakyta ir praleista be jokių paaiškinimų.

Anglijos lietuviai

Kur gi dingo tremtinių sporto klubo veiklos aprašymas?!

Ką reiškia A.A.U. ir A.A.A. sporto gyvenime. Šių didžiulių sp. org-jų vardai savy apima JAV ir Anglijos veik visą sportinį gyvenimą?

Kodėl nepažymėta, kad 1928 m. Amsterdamo olimp. pirmu kart įvesta moterų lengv. atl. varžybos?

Kur sportinės asmenybės kaip Alberto Ascari, Hjalmar Andersen, Carls Abs, Jeanette Altwegg ir kt.? Ką jie davė sport. gyvenimui ir kokioje sp. šakoje!

Nerandama (kalbant apie automobilius) sportinių automobilių suskirstymo pagal kategorijas (lenktynėms). Kodėl nepasakyta nieko apie Indianapolio, Nierburg ir Panamerikos garsiąsias automob. lenktynes! Prisimenu, kad ir Lietuvos automobilistai dalyvavo tarptaut. auto lenktynėse Monte-Carlo, Prancūzijoje. E-joje apie tai nerandama, atrodo lyg nieko nebūta.

Tai tokios pirmapradės žinios, kurių nerandame tame "A".

Pasirodo, kad darbo (sporto skyr.) organizavimas šioje srity yra su dideliais trūkumais ir žinant pajėgas, kas tai tvarko, nedaug ką geresnio sulauksime.

Gaila, kad mokslinis sp. žinių lobynas taip skurdžiai atestuojamas. laukiame tikros reformos.

Kaltinti ar kolioti?

Pereitų metų paskutinės dienos "Naujienų" numeryje, (žiūr. Naujienos, 1953.XII.31), Sporto Pasaulio skyriuje vienas pilietis, užsidaręs į tribūnos bokštelį ir užsiklostęs dviems slapyvardžio raidėmis V. R., bandė įrodyti, kad nevisi bandymai yra naudingi. To bandymo įrodymo beveik kaip ir nematyti, nes p. V. R. tuoj pat paaiškina, kad esą jis rašysiąs ne apie bandymus, bet apie "nenusimanymą sporte". Toliau jis trumpai pamini, kad Chicagoje įvykusiose krepšinio rungtynėse Gintaras prieš latvius buvo leista žaisti ir jauniams. Jo manymu tai buvo įvykdytas baisus kriminalas kokio dar niekur ir niekada nėra buvę. Galbūt p. V. R. taip atrodo. Galbūt, p. V. R. gyvena kur nors kaime ir krepšinio rungtynes yra matęs prieš daug metų. Gyvenant Chicagoje ir stebint ne tik lietuvių, bet ir vietos amerikiečių sportinį gyvenimą teko ne vieną kartą matyti jaunius žaidžiusius suaugusiųjų konmandose. Manau, todėl, kad ir jaunųjų gintariečių žaidimas prieš latvius nebuvo joks kriminalas. Kadangi šiuo metu tenka priklausyti Gintaro klubo vadovybei ir man, todėl nesijaučiu visiškai kaltas ar atsakingas dėl leidimo žaisti jauniams prieš latvius. Gintaro vadovybė dėl jaunių dalyvavimo jokių pasitarimų su tėvais ar pačiais žaidėjais neveda ir nemano vesti. Už jaunių komandą yra atsakingas jaunių komandos treneris. Su juo buvo kalbėtasi. Tai tiek dėl pačio kriminalo.

Dėl šio mažo įvykio nebūtų verta nė vieta laikraštyje užimti, tačiau manau, kad p. V. R. užpildomame bokštelyje jau nuo senų laikų yra privisę šikšnosparnių apie kuriuos ir norėtųsi bent keliais žodžiais užsiminti. Kad p. V. R. švaistosi įvairiais žodžiais ir jų kombinacijomis labai laisvai tai jau yra seniai pastebima. Stebėtina tačiau yra, kad Sporto Pasaulio Redakcija leidžia tokiam dideliam dalykų žinovui taip reikštis. Kadangi p. V. R. savo vardo nepasirašo tai negalima žinoti kas jis yra, tačiau iš jam suteiktos laisvės veikti reikia manyti, kad jis yra labai geras redakcijos bičiulis arba giminė. Turint tokią protekciją galima juk ir pakolioti kitus. Kas gi svarbu; juk yra pasirašoma tik dviems raidėms tai jokios baimės ar atsakomybės nebėra. Atsakingi tebūnie redaktoriai.

Gaila, kad laisvosios spaudos sąvoka yra išnaudojama piktam. Manau kad p. V. R. turėtų žinoti, kad laisvas rašymas ir galimumas pasakyti žodį kitiems laisvai per spaudos puslapius turi ir šiokių tokių reikalavimų. Ir vienas iš tų reikalavimų yra spaudos etika. Jeigu leista rašyti tai nereiškia kad asmenis ar organizacijas galima kolioti. Juk p. V. R. pasakymas apie "panašaus laipsnio apkiautizmą" gali kartais labai skaudžiai būti grąžintas jam pačiam.

Tas sporto klubo vadovybės koliojimas nėra jau koks paprastas. Tenemano, kad p. V. R. pasislėpęs po dviems raidėms jau yra saugus ir neturi jokios atsakomybės dėl tokio išsireiškimo. Kasgi bus jeigu Chicagos Š. K. Gintaras įrodys, kad jie dar nėra nuėję iki "panašaus laipsnio apkiautizmą"? Tai yra viešas įžeidimas ir dėl jo pasekmių reikia labai skaitytis.

Baigiant norėtųsi tik pasakyti, kad jeigu p. V. R. nepatinka Gintaro pasielgimas, jeigu jam atrodo, kad jie negerai padarė tai apie tokį įvykį galima buvo kalbėti daug ramiau. Reikia ne tik save ar savo priešą gerbti, bet reikia turėti bent kiek pagarbos ir teisei pasakyti laisvą žodį. Kolioti tai dar nereiškia kritikuoti.

J. Šoliūnas

V. A-tis

Šiaudai pavėjui

Su dideliu įsibėgėjimu "Draugo" Sp. Apžvalgos skyr. P. Ganvytas toliau tęsia savo str. apie lengv. atl., kurioje ir vėl privelta eilė netikslumų.

Neaišku, ką norima tokiais straipsniais įrodyti! Jeigu talpinti į spaudą, kurių nors varžybų ar paskirų sp. šakų pasiektus duomenis, tai jie turi būti iš patikrintų šaltinių surinkti, bet ne kaž kur girdėti ar nurašyti ir dar netiksliai. Jeigu autorius būtų sekęs spaudą tai tikrai tokių klaidų nedarytų.

Neturint pakankamai žinių yra bergdžias darbas prasmukti spaudon ir nevykusiais argumentais klaidinti tuos, kuriems ši sritis mažiau pažįstama. Tai lygu tikram meškos patarnavimui, bet ne sp. spaudos talkai.

Pasekime kaip žinios paduodamos: Pirmoje str. dalyje P. G. teigia, kad 200 m. bėgimo pasaulinis rek. (20,2 s.), reliatyviai tariant, kaip autorius išsireiškia, yra geriausias pasauly šiuo metu, o nagrinėdamas šuolį į tolį (Owners — 8,13 m.) vėl (reliatyviai tariant) teigia, kad ir ši rungtis bus bene geriausias pasaul. r. Tai kokia rungtis tikrumoje (200 m. ar šuolis į tolį) yra geresnė!

Jeigu P. Ganvytas nevertina šių pasėkmių pagal priimtą taškų sk. — vertinimo lygį, tai turi pateikti kitus savo argumentus už vieną ar antrą ir dėl ko jo manymu ta(os) pasėkmės yra geriausios pasauly.

Šuoliams ar techniškoms rungtims nėra duodamos ar specialiai ruošiamos varžybos pasekmėms gerinti, priešingai bėgimams, kur dažnai tarptautinė konkurencija yra pageidaujama lygiui pakelti, nes sportininkas — bėgikas jaučia savo priešininko įtaką veiksme, kuriame ir jis ir jo varžovas dalyvauja kartu. To nerandame šuoliuose ir mėtymuose, nes vienam veiksmą atliekant kiti stebi, laukia savo eilės. Todėl pasakymas, kad daug kas bandė šį rek. gerinti ir pastangos buvo bevaisės yra netikslus. Kodėl gi tvirtinti taip nepagristai, kad niekas nėra priartėjęs prie Owens pasekmės. O ką gi reiškia šuoliai amerikiečių Steel — 8,07 m. (1947 m.), Peacock — 8,05 m. ir Brown — 8,01 m. Tai gana ryškiai parodo, kad jau buvo labai ir labai arti prieita.

Šuoly į aukštį visai nesusigaudo P. Ganvytas. Dar niekas nežino ir sportinės spaudos oficialiuose puslapiuose nebuvo skaityta, kad šuolio į aukštį pasaul. r. būtų buvęs 2,1025 m. (taip autor. šį rezultatą žymi). Buvęs pasaul. rekord. šuolio į a. buvo 2,11 m. — Steers (JAV), o kalbamasis W. Dawis šimet šį aukštį pagerino 1 cm. ir dabartinis pasaul. rekord. (dar nepatvirtintas) yra 2,12 m.

Kliūtinio 110 m. geriausias laikas ne 13,9 s., bet 13,8 — Davis. Senų davinių spaudoje skelbti neverta.

Jokio pasaulinio rekordo 3000 m. bėgime su kliūtimis Ashenfelter neturėjo ir neturi, nes praeitais metais Helsinkio olimp. pasiektas laikas neskaitomas pasaul. rek., kaip ir aplamai ši rungtis vardo "pasaulinis rek." neturi, todėl ir suomio Rintenpaa naujasis laikas 8:44,4 min. irgi neskaitoma jokiu pasaul. rek. Dėl ietininko Sidlo štai kas pasakyta:

"Jis (Sidlo) laike varžybų buvo pasiekęs apie 78 m. kas reiškė naują Lenkijos rekordą. Kadangi fotografai jo metimą buvo pražiopsoję, jie jį visokiais būdais bandė prikalbinti dar kartą jieti mesti. Netekęs kantrybės, Sidlo sviedė jieti ir tuo tapo antru sportininku, kuris peržengė 80 m. ribą".

Po varžybų vykdomi metimai, šuoliai ar kas nors kita, nežiūrint sportininko geriausių pasekmių, nėra fiksuojami jokiais rekordais ar geriausiomis pasekmėmis, todėl ir P. Ganvytas šiame atvejuje klysta ir kitus klaidina.

Faktiška padėtis ten buvo tokia: Antruoju metimu Sidlo pasiekė 77,35 m. ir trečiuoju 80,15 m. Kitus tris metimus praleido.

Italai niekad nebuvo "karaliai" disko metime palyginus su amerikonais, nes veik visos olimpiados, ir 1952 m., yra amerikonų laimėtos. Italai Europoje tai tikrai geriausi.

Rutulio stūmimo pasaul. r. O'Brien yra ne 18,4 m., bet 18,04 m. ir Skoblos pasekmė ne 17,31 m., bet 17,54 m. Su tokiu rezultatu Skobla grupuojasi į I-jį penketą visų laikų geriausių rutulininkų ir, berods, 1953 m. yra II-je v. pasauly, todėl jo kelias arti O'Brien laimėjimų yra pats artimiausias negu visų kitų.

Aplamai perskaičius tokį straipsnį apie lengv. atletiką, kurios veik kiekvienos rungties net ir techniški duomenys klaidingi, plius nevykęs interpretavimas, susidaro įspūdis, kad autorius neturėjo kito tikslo, kaip paleisti šiaudus pavėjui.

Įdomesnės sporto žinios

Garsųjį Sao Paulo tradicinį miesto bėgimą, kuris prasideda kiekvienų N. M. I-ją minutę, 1954 m. angoje laimėjo garsusis Zatopek.

Zatopek pastatė naują šio nuotolio (7300 m.) rekordą — 20:30,4 min. ir savo konkurentą, 1953 m. nugalėtoją Franjo Mihalic, paliko 400 m. užpakaly (21:31,0). III-ją v. brazilas Gonzaga (21:51,6), IV — belgas Theys (22:04,5) ir tik 16-ju senasis vokiečių meisteris Eberlein.

Bėgimą sekė 350,000 žiūrovų.

Davis taurę ir 1953 m. laimėjo Australija, sunkiai įveikusi JAV 3:2. Nors amerikonai vedė 2:1, bet 19-metis australas Lewis Hoad nukirto Wimbledono meisterį amerikoną Seixas 3:0 ir Tony Trabert 3:2. Jo pergalė daugiausiai ir nulėmė baigminių rungtynių davinius.

Buvęs Vokietijos profesion. meisteris ir Europos eksmeisteris Hein Ten Hof, sausio 5 d. turėjo rungtynes prieš ameriketį Bucceroni. 10 roundų kovoje amerikietis — italas įtikinančiai laimėjo ir buvo pranašesnis techniška pažanga. Nuo susijaudinimo vienas žiūrovas gavo širdies smūgį ir nuvežtas ligoninėn mirė. Patartina ligoniams sėdėti namie.

Greitojo (lenkčių) čiuožimo pasaulinės p-bės įvyksta sausio 15-16 d. Sapporo mieste (Japonijoje). Rusai dalyvauja su Oleg Gontscharenko.

Sov. S-ga skaičiuoja turinti net 4 mil. lengvaatletų, iš kurių net 40 yra moterys.

Prancūzija nukirto 8:0 Luksemburgo futbolo vienuolikę ir tuo klasifikavosi į tolimesnę pasaulio futbolo p-bių eigą 1954 m. Šveicarijoje.

Iš suruoštų abiejų FiFos rugtynių (Amsterdame kontrolinės ir Londone prieš Angliją) pelnė 235,000 DM. Graži sumelė institucijos reikalams.

Geriausiu 1953 m. pasaulio sportininku yra išrinktas Fausto Copi (italų dviratininkas) surinkęs 45 tšk.; II-ju E. Zatopek — 36, III-ju Stanley Mathews (anglų futbolininkas) — 15.

Rinkimai pravesti korespondenciniu keliu Stuttgarto mieste. Dalyvavo 18 kraštų sporto žurnalistai trijų pasaulio kraštų. Toki rinkimai vyksta nuo 1947 m. ir tame laikotarpy Zatopek jau du kratus buvo I-jų eilėse.

Ledo ritulio tarpvalstybinėse rungtynėse Švedija sunkiai įveikia čekus 3:2 (1:1, 2:0, 0:1).

Garsioji Lyndhorst Motors Toronto, ledo ritulio komanda, numato gastroles Prancūzijoj, Vokietijoj, Italijoj ir Švedijoj.

ATITAISYMAS

1953 m. paskutiniame (XII.31) Sporto Pasaulio skyr. įsibrovė klaida: Pasaulinė lengv. atl. apžvalga 1954 m., o **turi būti 1953 m.**

Br. Keturakis

AKADEMINIS SPORTO KLUBAS
LITUANICA

— rengia —

KONCERTĄ-VAKARĄ

SNAIGIŲ VERPETE

kuris įvyks
š. m. sausio mėn. 16 d., šeštadienį,

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 South Halsted Street

Didžiausią programos dalį išpildys
CLEVELANDO STUDENČIŲ TRIO

Visus maloniai kviečiame atsilankyti ir šauniai papuoštoje salėje su studentais sportininkais linksmai praleisti vakarą. Pradžia 7:30 val. vak. Šokiams gros B. PAKŠTO orkestras

RENGĖJAI

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš $44,000,000.00
Atsargos Fondas virš $3,451,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

INVEST YOUR CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

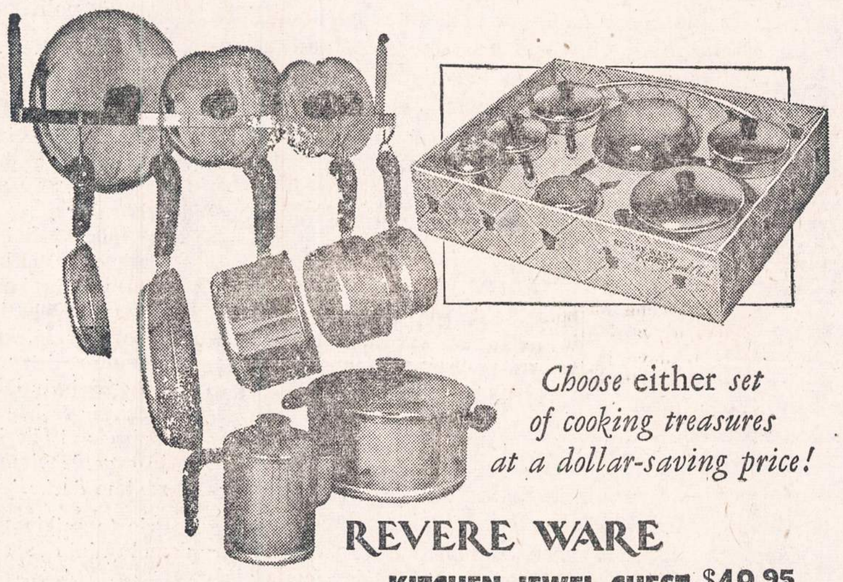

Choose either *set of cooking treasures at a dollar-saving price!*

REVERE WARE
KITCHEN JEWEL CHEST $49.95
11 PURPOSE SET $39.95

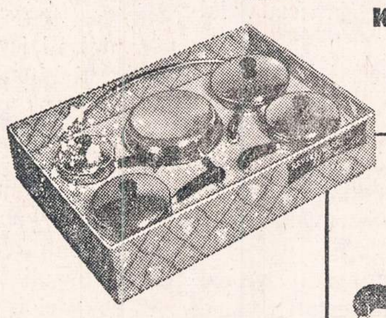

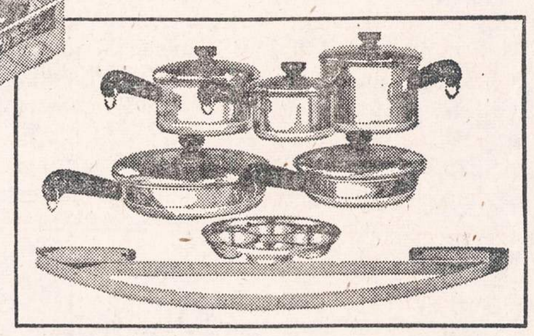

KITCHEN JEWEL CHEST includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 2 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 4 quart Covered Sauce Pot
- 6 inch Covered Skillet
- 10 inch Covered Skillet
- 6 cup Percolator
- Special Deluxe Hanging Rack

11 PURPOSE SET includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 8 inch Covered Skillet and Egg Poacher Inset
- 10 inch Covered Skillet
- 1½ quart Double Boiler
- Special Deluxe Hanging Rack

Truly assortments fit for a queen, these two sparkling Revere Ware sets are designed for a *lifetime* of better cooking! Choose *either* selection of copper-clad stainless steel beauties . . . you'll *save* 5% on the set price, *save* on fuel bills, *save* on cooking time, *save* on replacement costs. And both sets are attractively packaged in colorful chests.

Discover, as millions of American homemakers have, that the *finest* utensils are the most *economical* as well. Stop in tomorrow to make your choice!

ASK ABOUT OUR BUDGET-PAYMENT PLAN

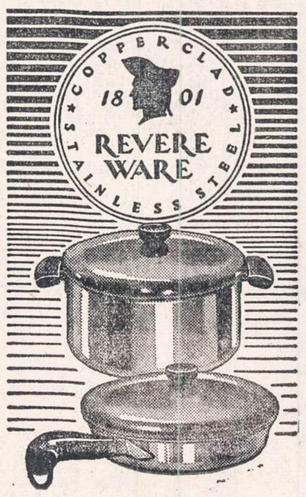

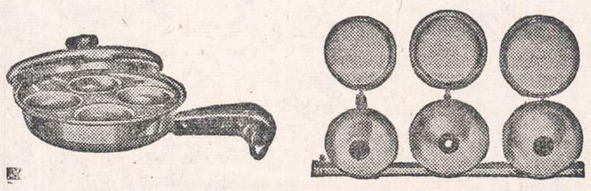

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 West 51st St. HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Socialinė Apdrauda

Prez. Eisenhoweris vakar pateikė kongresui šešių punktų programą socialinio saugumo sistemai pagerinti. Žymiausias punktas šitoje programoje tai siūlymas socialinę apdraudą praplėsti, suteikiant jos apsaugą maždaug 10 milijonų žmonių, kurie dabar nėra apdrausti: farmeriams, žemės ūkio darbininkams, namų tarnaitėms, daktarams, dantų gydytojams, advokatams, architektams, knygvedžiams ir kitų profesijų atstovams, kurie verčiasi savarankiškai, dvasininkams ir kai kurioms kitoms grupėms.

Siūloma ir kitokių apdraudos sistemos pagerinimų. Jie neduodami dovanai. Socialinės apdraudos sistemoje apsidraudęs asmuo moka tam tikrą mokestį. Iki šių metų sausio 1 d. buvo mokama 1½ nuoš. nuo uždarbio. Dabar mokestis yra pakelta iki 2 nuoš. Kai kurie Eisenhowerio administracijos šalininkai pranašavo, kad prezidentas patarsiąs kongresui laikinai suspenduoti šitą mokesčių pakėlimą, bet savo pranešime jisai apie tai neužsiminė.

Įstatymo sumanymą prezidento pasiūlymams įkūnyti turės paruošti kas nors iš kongreso narių. Administracijos galva pateikia tiktai esmines savo sumanymų mintis. Bet tai, ką jisai siūlo, aiškiai parodo jo nusistatymą.

Prez. Eisenhoweris nori, kad socialinė apdrauda būtų ne tik palikta galioje, bet kad ji būtų ir patobulinta. Seniau republikonai sakydavo, kad socialinis saugumas tai "socializmas". Jie puldavo Rooseveltą ir Trumaną, kaip "socialistus", prisidengusius Naujos Dalybos skraiste. O dabar tą "socializmą" remia pačių republikonų administracija.

Į tyrojo kapitalizmo santvarką Jungtinės Valstybės jau nebegrįš.

Rinks Rusijos "Parlamentą"

Kovo 14 d. bus Aukščiausiojo Sovieto rinkimai Rusijoje ir kitose bolševikų valdomose "respublikose". Taigi dalyvaus tuose rinkimuose ir Lietuvos žmonės.

Kokie būdavo tie rinkimai prie Stalino, visi žino. Balsą turėjo visi, bet kandidatus statė viena tik valdžios partija, tiksliau sakant, tos partijos bosai. Kadangi būdavo tik vienas kandidatų sąrašas, tai balsavimo rezultatai būdavo nulemiami iš anksto. Komunistų partija visada "laimėdavo" beveik šimtu nuošimčių.

Ir pradinės mokyklos vaikas gali suprasti, kad tai būdavo ne rinkimai, o komedija. Bet dabar, kai Stalinas miręs, ar Aukščiausias Sovietas bus renkamas kitaip? Jei Malenkovas suteiktų SSRS žmonėms laisvų rinkimų teisę, tai būtų duotas įrodymas, kad Rusija eina demokratijos link. Antraip, visos kalbos apie Kremliaus valdžios "liberalėjimą" pasilieka tuščios.

Prieš 36 metus Leninas išvaikė visuotiniu ir laisvu balsavimu išrinktą Rusijos Steigiamąjį Seimą ir atėmė žmonėms teisę laisvai balsuoti. Jisai prižadėjo šitą teisę grąžinti, **kai žmonės apsišvies politiškai** ir išmoks "atskirti savo draugus nuo priešų". Bet pasirodo, kad jie "neišmoko" nei prie Lenino, nei prie Stalino. Kodėl? Ar Rusijos žmonės yra bukapročiai, ar jų mokytojai nekompetentingi? Žudyti jiems sekėsi daug geriau, negu šviesti.

Bet tie, kurie daugiau, kaip per trečdalį šimtmečio, neįstengė apšviesti savo valdinių, pretenduoja į vadovus visam pasauliui!

Juokdariai.

ITALIJOS POLITINĖS BĖDOS

(APŽVALGA)

Italijoje, kaip žinoma, yra paskirtas naujas premjeras, kuris bando suorganizuoti ministerių kabinetą, vietoje to, kurio priešakyje stovėjo Pella. Šis nuvirto, kai valdančioji krikščionių demokratų partija nepajėgė susitarti žemės ūkio ir kitais vidaus politikos klausimais.

Ar Amintore Fanfani, naujasis premjeras, turės daugiau pasisekimo, yra abejotina. Jo vyriausybei, jei ji bus sudaryta ir gaus daugumos pasitikėjimą, darys visokių kliūčių komunistų ir probolševikinių socialistų blokas, žymiai sustiprėjęs po pereito birželio rinkimų.

Bet kodėl Italijoje taip stiprūs komunistai?

Šitą klausimą mėgina pusėtinai bešališkai išaiškinti "Draugo" bendradarbis Italijoje, Dr. P. Varnaitis. Jisai, tiesa, nepasako beveik nieko naujo, bet pats faktas, kad tokios, kaip jo, nuomonės yra dėstomos katalikų laikraštyje, yra įdomus.

Dr. Varnaitis pripažįsta, kad svarbi "komunizmo klestėjimo" priežastis yra *ekonominis vargas ir socialinės neteisybės,* — kas jau seniai buvo nurodyta kuone visų Italijos politikos stebėtojų. Jisai pažymi ir kitą priežastį, apie kurią keliomis progomis buvo rašyta "Naujienose", būtent, labai neapdairią Vakarų demokratijų politiką.

Probolševikinė Vakarų politika

Amerikiečiai ir britai karo metu ir pirmaisiais po karo metais rėmė visomis keturiomis bolševikinę Rusiją ir jos agentus. Italijoje šita probolševikiška politika buvo tiesiog skandalinga. "Draugo" bendradarbis rašo:

"Amerikiečiai parvežė iš Maskvos į Italiją 40 ten paruoštų italų komunistų vadų, su Togliatti priešakyje. Juos parvežė, kad čia organizuotų rezistenciją, kuri padėtų išlaisvinti Italiją iš vokiečių ir fašistų. Jiems teikė globą ir visokeriopą paramą jų organizavimosi ir organizavimo darbe."

Prie to reikia pridurti, kad demokratinio socializmo vadams, kurie buvo pabėgę nuo fašistinio teroro į užsienį ir apsigyvenę Šveicarijoje, Amerikoje ir kitur, *buvo neleidžiama grįžti į Italiją.* Dvejus metus jie laukė leidimo, o tuo tarpu amerikiečių ir britų pargabenti ir globojami Kremliaus agentai dirbo išsijuosę, gaudami iš Kominterno centro pinigų ir propagandinės literatūros. Jie pristeigė daugybę laikraščių, pagrobdami fašistų spaustuves, įkūrė savo raštines dideliuose ir mažuose miestuose, pasisamdė armiją organizatorių ir kalbėtojų, naudojo radiją ir t.t.

Nenuostabu, kad komunistams pavyko paimti į savo rankas vadovybę ne tik pogrindžio rezistencijoje, bet paskui ir viešame masių judėjime. Gausiai aprūpinti pinigais, jie papirko visą eilę socialistų veikėjų, tarp jų *Pietro Nenni,* ir su jų pagalba įsiskverbė į vadovaujančias vietas profesinėse sąjungose. Kai buvo atgaivinta Generalinė Darbo Konfederacija, komunistams ir bendrakeleiviams nesunku buvo paimti ją savo kontrolėn.

Ką galėjo šitokiose aplinkybėse daryti senasis socialistų vadas Turati, gavęs pagaliau sąjungininkų leidimą sugrįžti namo? Ką galėjo daryti kiti parvažiavę iš užsienio socialistai prieš tą komunistų įsigalėjimą?

Maskvos agentas Togliatti buvo pakviestas, pagal sąjungininkų patarimą, net į maršalo Badoglio kabinetą!

Tačiau amerikiečiai ir britai rėmė taip pat ir krikščionis demokratus, už kurių nugaros stovi visa Romos Katalikų Bažnyčios galybė. Kodėl šie nesulaikė žmonių masių nuo komunizmo? "Draugo" bendradarbis čia atskleidžia įdomių dalykų.

Žmonių nusistatymas prieš bažnyčią

Dr. Varnaitis kaltina italus "religiniu nesąmoningumu", ir net daugiau: *antireliginiu nusistatymu.* Jisai rašo:

"Religinis nesąmoningumas ir antibažnytinis, o dažnai ir antireliginis nusistatymas yra viena iš komunizmo pasisekimo priežasčių Italijoje. Nuo gibelinų ir gulfų kovų, ypač nuo Garibaldi žygio prieš Romą, tuo metu popiežių valdomą, Italijoje atsirado daug antibažnytinio nusiteikimo, kurį palaikė ir plėtė masonerija. Šis antibažnytinis nusiteikimas ypatingu būdu išbujojo tose provincijose, kurios priklausė prie bažnytinės valstybės arba buvo jos kaimynystėje, kaip antai Lazio, Umbrijoje, Toskanijoje, Emilijoje ir dalinai Ligurijoje. Šiuo metu šiose provincijose komunizmas kaip tik ir yra labiausiai prigijęs, nežiūrint to, kad tai yra palyginamai pasiturinčios provincijos, apgyvendintos smulkiąja ūkininkija. Jei 1948 metais krikščionių demokratų partijos laimėjimą nulėmė komunizmo baimė, tai pereitų metų rinkimuose centro partijų pralaimėjimą nulėmė baimė, kad krikščionys demokratai perdaug neįsigalėtų."

Tikrai įdomu. Plačios žmonių masės Italijoje yra nusiteikusios prieš katalikų bažnyčią ir net prieš religiją; ir šis priešbažnytinis ir priešreliginis žmonių nusiteikimas yra stipriausias kaip tik tose provincijose, *kurios priklausė popiežiaus valstybei arba buvo jos kaimynystėje.*

Garibaldi tą popiežiaus valstybę (1871 m.) sulikvidavo, panaikindamas popiežiaus pasaulinę valdžią. Ir nors nuo to laiko praėjo daugiau, kaip 80 metų, žmonės dar ir šiandien laikosi to paties nusistatymo.

"Dr." bendradarbis kaltina dėl to "masoneriją". Bet jam neateina į galvą mintis, kodėl masonai turėjo tokį pasisekimą *kaip tik tenai,* o ne kitur.

Šitų faktų akivaizdoje, ar ne naivu sakyti, kad katalikų bažnyčia tai "lemiamas veiksnys kovoje prieš komunizmą"?

PLB Vokietijos Krašto Valdybos pastabos dėl Balfo Vasario 16-tosios Gimnazijai Remti Komisijos pranešimo Balfo ir Amerikos LOKo pirmininkams

(Tęsinys)

Nepagrįstai ir be atodairos skelbiami tvirtinimai, kurių neteisingumą komisijos nariai lengvai galėjo patikrinti. Kodėl šių priekaištų nedaro organizacijos, rūpestingai susipažinusios su esamomis materialinėmis ir teisinėmis sąlygomis ir apmoka KV "netausojimo" sąskaitas? Kodėl tvirtinimai neparemti skaičiais ar palyginimais, pvz. kiek tokie namai atsieitų Lietuvoje ar ir Amerikoje? Kodėl nepasiteirauta, jog didesnio miesto ribose vien tik sklypo 1 kv. m. atsieitų mažiausiai 20 DM, taigi už tokį pat sklypą beveik vienas milionas markių? Atsiklausiusi, komisija būtų gavusi tikslius visokių galimybių apskaičiavimus iš visos eilės didesniųjų Vokietijos miestų. Tolimiausio priemiesčio 1 kv. m. kaina gali būti ir 4 DM, bet prie jų prisideda dar apie 16 DM vadinamų "Erschliessungskosten" už gatvės, vandentiekio ir kanalizacijos pravedimus. Šių pinigų joks "iždas" nedovanoja ir juos reikia mokėti tuojau.

Tas pats su 80% iždo pašalpa. Kad toks tvirtinimas nėra nieku pagrįstas, BALFo svečiai lengvai galėjo nustatyti pokalbiuose su aukštais valdžios ir bankų pareigūnais. Progų KV būtų sudariusi. Ligoninėms, mokykloms, bažnyčioms, bendrabučiams, prieglaudoms, ir pn. yra net uždrausta duoti įpotekos paskolas.

Apie šiuos reikalus buvo rašoma "Informacijose", siuntinėjamose ir komisijos nariams, buvo painformuotas k-jos narys p. Trečiokas, kiek jis rado laiko išklausyti paaiškinimų. Krašto Valdyba ir dabar nenuilsdama daro žygių gauti subsidijų, nes ir jos pirktieji namai ir jų perstatymas bei remontas įeina į tą pačią investicijų sritį.

11. Šiame posme rašoma: "Užpirktoji pilis yra kaime, toli nuo didesnio miesto, geležinkelio stoties ir kitų susisiekimo priemonių. Ir šiuo atveju vieta gimnazijai netinkama, nes tiek mokiniai, tiek mokytojai yra izoliuoti nuo bendravimo su kultūringuoju pasauliu, yra atskirti nuo miestuose esamų ir lengvai pasiekiamų kultūrinių institucijų: kino teatrų, muziejų, bibliotekų ir t.t."

Negvildendami tokių žinomų faktų, kad visame pasaulyje eilė garsių internatinių mokyklų sąmoningai jas steigia toli nuo "kultūringojo pasaulio" centrų, praktiškai galime pasakyti, kad pastūmus namus ir sklypą keliolika kilometrų arčiau minėtų centrų, prie Krašto Valdybos sąmatos tektų prikergti vieną nulį, o vien tik už dešimt kartų mažesnį sklypą sumokėti tiek, kiek dabar atsieina visas įgytas turtas.

Kalbėti New Yorko ar Chicagos gyventojams apie tolumą, kai namai yra vos keliolikos kilometrų nuotolyje nuo Heidelbergo, Mannheimo ir Wormso centrų, pasiekiamų, įvedus susisiekimą autobusais, per pusę valandos, rodos, netenka.

13. Pranešime skelbiama: "Namų pirkimo išlaidoms padengti ir mokinių bendrabučiui įrengti PLB Vokietijos Krašto Valdyba yra gavusi aukų ir iš nelietuviškų šaltinių: p. Stankaus Šveicarijoje pravestasis vajus yra davęs apie 200,000 šv. Frankų, iš kurių 57,416.90 p. Stankus pervedė Krašto Valdybai. Bendrabučiui įrengti laukiama iš Šveicarijos per Caritas 20,000 DM ir 15,000 DM iš Šveicarijos Europahilfe."

Net ir šio posmo tvirtinimai yra netikslūs, nes duodami nepaklausius Krašto Valdybos paskutinių davinių, kuriuos Krašto Valdyba BALFo komisijai su mielu noru ir nedelsdama būtų davusi.

Iš p. Stankaus akcijos Gimnazijos Namams gauta DM 67,-416.90. Jau gauta iš Šveicarijos Evangelikų Bažnyčios 10,000 DM, iš Europahilfe 15,000 DM, o laukiama iš Caritas 10,000 DM ir iš Šv. Raudonojo Kryžiaus 15,000 DM ir iš Darbininkų Šalpos Organizacijos 1,000 šv. fr.

Tylus sugretinimas p. Stankaus vajaus neva 200,000 šv. fr. sumos su gauta 67,000 DM suma kelia įtarimą dėl likusios sumos. Mums nežinoma, ar komisija norėjo tokį įtarimą iškelti, bet esame tikri, kad komisijai p. Stankus nebūtų atsisakęs duoti tikslių žinių, nors jis tam ir neturėtų pareigos.

Už pravestą Šveicarijoje vajų, nuo pat pradžios kontroliuojamą "Zentralauskunftstelle's", vedamą duotais kontonaliniais leidimais, p. inž. Stankus yra atsakingas Šveicarų įstaigoms ir PLB Šveicarijos Kraštos Valdybai. Toms vietoms, kiek mums žinoma, p. Stankus davė ataskaitas ir jos buvo pripažintos patenkinamomis.

14. Čia komisija rašo: "Sudedamas kapitalas į pilies pirkimą, jos remontus bei kitas statybas toje vietoje yra nuostolingas, nes likviduojant, įdėtų pinigų nebepasiseks atgauti. Visai patenkinama situacija būtų, jei tokios lietuviškojo kapitalo investicijos būtų daromos apdairiai ir kurio nors didesnio Vak. Vokietijos miesto ribose."

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

THOR HEYERDAHL

PLAUSTU PER RAMŲJĮ VANDENYNĄ

III. Į PIETŲ AMERIKĄ

14. (Tęsinys)

Washingtone buvau susitikęs Peru laivyno atstovą ir gavęs iš jo rekomendacinį laišką laivyno ministeriui. Su laišku rankoj kitą dieną nuėjau į laivyno ministeriją ir paprašiau leidimo pasimatyti su laivyno ministeriu Manuel Nieto. Jis priėmė mane kitą dieną ministerijos imperinėj salėj, blizgančioj nuo aukso ir veidrodžių. Kai nuėjau ir kiek palaukiau, pasirodė laivyno ministeris pilna uniforma, žemas, plačiapetis karininkas, savo povyza primenąs Napoleoną, kalbąs trumpai ir aiškiai. Jis daug kartų klausė kodėl ir lygiai tiek pat kartų aš atsakiau todėl. Aš prašiau leidimo statyti plaustą karo uoste.

— Jaunas žmogau, — tarė ministeris, nekantriai barškindamas pirštais, — gaila, kad jūs čia patekote per langą, o ne pro duris. Aš mielai padėčiau, bet man reikia įsakymo iš užsienio reikalų ministerio. Negi aš galiu be ničnieko įleisti svetimšalį į laivynui priklausomą sritį ir duoti jam naudotis laivų statykla. Bet aš linkiu, kad užsienio ministerija patenkintų jūsų prašymą, kurį įteikite raštu.

Su baime pagalvojau apie raštus, kurie eina iš rankų į rankas, kol jie galiausiai dingsta. Kon-Tiki laikais tuo atveju buvo geriau; tada nebuvo nei prašymų, nei formuliarų.

Prieiti prie užsienio reikalų ministerio buvo kur kas sunkiau. Norvegija neturėjo prie Peru vyriausybės savo atstovybės, o mūsų paslaugusis generalinis konsulas Bahr dėl to toliau negalėjo nuvesti, kaip ligi ministerijos referentų. Bijojau, kad toliau nebepasistūmėsiu. Gal būt, dabar galėjo praverti Dr. Cohen laiškas respublikos prezidentui. Nutariau per adjutantus pasiekti ekscelenciją don Jose Luis Bustamente y Rivero, Peru prezidentą. Už keleto dienų gavau žinią, kad dvyliktą valandą atvykčiau į palocių.

Prezidento rūmai yra pačiame Limos miesto viduryje, apstatyti eilių eilėmis ginkluotų sargybinių spalvingomis uniformomis. Audiencija Peru respublikoj yra rimtas reikalas, dėl to daugumai piliečių prezidentas pažįstamas tik iš filmų. Kareiviai, apsijuosę žibančiais šaudmenų diržais, užvedė mane į viršų ir ilgo koridoriaus gale perdavė trims civiliams registracijai; tik tada įleido mane pro milžiniškas ąžuolines duris į salę su ilgu stalu ir daug kėdžių. Mane pasitiko baltai apsirengęs vyras, kuris, paprašęs atsisėsti, pats dingo. Netrukus prasivėrė didelės durys ir man parodė eiti į dar puošnesnę salę, kur pasitiko kitas ponas įmantriausia uniforma.

Pagalvojau, kad čia jau prezidentas, ir ramiai atsistojau. Bet kur tau! Ponas auksuota uniforma parodė sėstis į senovišką, stačia atrama kėdę ir dingo. Taip valandėlę pasėdėjus ant kėdės kampo, vėl prasivėrė durys ir mandagiai linkčiojantis tarnas įvedė į didelį, auksu išpuoštą kambarį ir nuostabiais baldais. Vadovas pasišalino taip pat netikėtai, kaip kad pasirodė. Aš vėl likau vienui vienas, sėdįs antkinėj sofoj ir žiūrįs per tuščią salę su atviromis durimis tolumoj. Buvo taip ramu, kad girdėjau tyliai kosėjant gretimose salėse. Tada vėl pasigirdo tvirti žingsniai. Pašokęs nuo sofos pagarbiai pasveikinau pasirodžiusį poną gražia uniforma. Bet ne, ir šis dar nebuvo prezidentas. Aš vis dėlto tiek supratau, kad prezidentas siunčiąs linkėjimus ir kad jis netrukus būsiąs laisvas, kaip tik pasibaigs ministerių kabineto posėdis.

Už dešimt minučių tylą iš naujo sudrumstė tvirti žingsniai ir pasirodė vyras su auksiniais šniūreliais ir antpečiais. Skubiai šokau nuo sofos ir žemai nusilenkiau. Anasis tačiau nusilenkė dar žemiau, pervedė per keletą salių ir po to dar laiptais, klotais sunkiais kilimais. Jis paliko mane mažame kambaryje, kur buvo tik keletas odinių kėdžių ir sofa. Įėjo nedidelio ūgio vyras balta eilute. Neramiai laukiau, kur jis dar mane ves. Bet šį kartą niekur nebevedė; vyras draugiškai pasisveikino ir liko bestovįs. Jis buvo prezidentas Bustamente Rivero.

Prezidentas mokėjo dvigubai tiek angliškai, kiek aš ispaniškai; nespėjus pasisveikinti ir atsisėsti, mūsų bendrasis žodynas išsibaigė. Daug ką galima paaiškinti ženklais ir mostiguojant, bet šitaip neparašysi leidimo į Peru karo uostą. Aš tik viena supratau, kad prezidentas nieko nesupranta, apie ką aš jam kalbėjau. Prezidentui bus tai dar anksčiau paaiškėję, nes netrukus jis pasišalino ir grįžo vedinas aviacijos ministerį. Generolas Reveredo, aviacijos ministeris, buvo atletiškos išvaizdos vyras, lakūno uniforma. Jis kalbėjo puikiai angliškai amerikonišku akcentu. Atsiprašiau dėl šio nesusipratimo ir paaiškinau, kad man reikia ne aerodromo, bet uosto plaustui. Generolas juokaudamas atsakė, kad jį pakvietė pabūti vertėju. Gabalą po gabalo jis vertė mūsų teoriją prezidentui, jam atidžiai klausantis ir pabaigoj paprašius kai kurių paaiškinimų. Galiausiai jis tarė:

— Jei galima prileisti, kad Pietjūrių salos buvo atrastos, išplaukus iš Peru, tuomet ši ekspedicija yra svarbi ir mūsų kraštui. Jei galime jums padėti, sakykite kuo?

Tada aš paprašiau duoti vietos anapus karo uosto mūsų, kur galėtume pasistatyti plaustą, ir leidimą naudotis statyklos dirbtuvėmis, be to, sandėlio susidėti medžiagai, atleisti nuo muito ekspedicijos padarynę; naudotis sausuoju doku; kareivių, kurie padėtų prie statybos ir pagaliau laivą, kuris išvilktų mus į jūrą, kai pasileisime per vandenyną.

— Ko jis prašo? — paklausė didžiai susidomėjęs prezidentas, kad net ir aš supratau.

— Menkniekių, — atsakė vienu žodžiu Reveredo. Prezidentas linktelėjo, duodamas sutikimą.

Audiencijai baigiantis Reveredo pažadėjo dar tą pačią dieną perduoti prezidento įsakymą užsienio reikalų ministeriui, kad Nieto galėtų nevaržomai duoti pagalbos, kokios mes prašome.

— Tegu Dievas jus laimina! — pasakė generolas juokdamasis ir kratydamas galva. Įėjo adjutantas ir palydėjo mane iki laukiančių sargybinių.

Tą pačią dieną Limos laikraščiai paskelbė žinią apie norvegų ekspediciją plaustu, kuris pasileis iš Peru, ir apie suomių-švedų mokslinės ekspedicijos baigtus darbus Amasonos srityje, tyrinėjant džiunglių indėnus. Du švedai, ekspedicijos nariai, ką tik atvykę kanu į Limą. Vienas iš jų esąs Bengt Danielsson iš Uppsalos universiteto, kuris dabar studijuosiąs Peru kalninius indėnus.

(Bus daugiau)

Enciklopedija kugelio neiškeps

(Feljetonėlis)

Motto: Ubagas turi krepšį, o vargšas—tėvynę.

Ponų Ilgių namai, dzūkas pasakytų, gražūs kaip sklenyčia, erdvūs... Ant stalo, karštom kulšim į lubas įsirėžęs, garuoja, kmynais ir obuoliais kvepiąs kalakutas. Gėrimų, mielas, kaip plačiose upėse žuvies... Senis Ilgis, puodą ant galvos užsivožęs, žaidžia su viešniomis - "vištas" gaudo.

Dvylikta valanda, kai dažno galva siūbavo kaip katedros varpas, mudu su Ilgiu pasveikinom Naujus Metus. Sumušėm stikliukais taip nuoširdžiai, kad net buteliai trūko... Gėrėme kaip piemenėliai — rieškučiomis.

— Ponas Ilgis, jei kada grįšime laisvon tėvynėn, mažiausiai bus išrinktas seniūno padėjėju. Todėl jam ir už jo pinigus užsakykime "Lietuvių Enciklopediją" - pasiūliau, vos liežuvį apversdamas.

— Nereikia! - užrėkė Ilgis iš sausos koserės. - Mokslas — tai ne moteriškė, be jo gali apsieiti... Enciklopedija, kad tu dar padebesėliais nueitum, tau kugelio neiškeps, kelnių nesulopys.

—Mano žmogus, brangūs sveteliai, pasirašo kaip su ožkos uodega, bet Europoj buvo labai pavožotas biznierius. Kai grįždavo su silkėmis iš Bremeno, tai visokie mokslinčiai jį sutikdavo be kepurių, kaip didžiausią viršaitį...

— Tai kiek gi, po debesėliais, anos yra prigaudyta? - paklausė Ilgis, apžiodamas cigarą.

— Tikrai nežinau, bet... kokia 4000 egzempliorių, - atsakiau.

— Ak, kad taip Vokietijoje, tai mudu su Agota, agulniai, visas... nupirktume.

— Kas, gi per knyga, patėmykim, ta ciciliklopedija? Ar ten nebus tik sudėta dypukų giesmės prieš poną Dievą? - pastebėjo jau senyva moteris, su gaidžio uodegos plunksnomis skrybėlaitėje.

— Mačiau ir aš tą knygą: didelė ir sunki kaip vogtais grūdais nušerta žąsis, - pridūrė kita.

— Palaukit, bobos, atvesiu Tadą! Vyras, po debesėliais, labai garsus sportininkas. Ties Karmelitais, sako, aukštieninkas perplaukdavo Nemuną. A, bobos, kokio ciesoriaus žemėje yra tas miestas!? - lyg klausė Ilgis.

Tadas, vyras per trisdešimt metų, ilgom kaip irklai rankom. Pečiai... mieste nerasi tokių durų, kurių jis neišverstų! Ilgis ir mane su Tadu supažindino.

— Esu tikras, kad jums, kaip žymiam sportininkui, bus pažįstamas ir "Lietuvių Enciklopedijos" Sporto skyriaus redaktorius? — paklausiau.

— O kaip gi... Su LGSF sportininkais kartu parūkydavo, kartu alaus nugerdavo.

— Gal buvo nepamainomas organizatorius?

— O kaip gi...1947 metais organizavo krepšininkų išvyką į Šveicariją, bet... viskas baigėsi burbulu.

— Noriu spėti, kad jūs, kaip didelio garso vyras, į enciklopediją pateksite drauge su uošve?

Tadas nusijuokė taip garsiai, kad net Ilgio namai išsišiepė...

— Jul. Susmaras.

Kongreso banketo atskaita

Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso banketo komisija, vadovaujama inž. A. Rudžio, ALT Vykdomajam Komitetui pateikė galutinę banketo atskaitą, pagal kurią už parduotus biletus (542 po $7.50) surinkta $4,-065.00, Morrisono viešbučiui už vakarienę bei svečių vaišes atlyginta $3,181.14, garbės svečių kelionės ir viešbučio kaštams ir kitoms smulkioms su banketo ruošimu susijusioms išlaidoms padengti sumokėta 419 dol. 80 c., ir pelno liko $465.06.

Nemokami biletai buvo įteikti 19-kai asmenų: kviestiesiems garbės svečiams iš Washingtono, amerikiečių spaudos atstovams ir kai kuriems programos dalyviams. Už 11 dalyvavusių kviestų tautybių atstovų vakarienę banketo komisijos pirmininkas inž. A. Rudis, nenorėdamas apsunkinti ALT iždo jų vaišinimo kaštais, pats sumokėjo. Taip pat už vakarienę patys susimokėjo ALT Vykdomojo Komiteto ir Chicagos Lietuvių Tarybos nariai.

Prie atskaitos inž. A. Rudis dar priduria:

"Pateikdamas šį raportą, aš noriu kartu pareikšti mano nuoširdžią padėką visiems, kurie prisidėjo prie banketo pasisekimo ir gražiai bendradarbiavo.

Ponas Antanas Valonis labai daug pasidarbavo banketą organizuojant, o taip pat platinant biletus. Jis pats nupirko du stalus. Taip pat ypatingai noriu padėkoti ponui E. Trečiokui, kuris per "Naujienas" ir asmeniškai pardavė 47 biletus. "Draugas" pardavė daugiau kaip 30 biletų. Labai daug darbavosi ir p. J. Rimašauskas, kuris išplatino, rodos, 25 biletus.

Tikrai džiugu pažymėti, kad mūsų Chicagos Lietuvių Tarybos nariai, kaip p-lė E. Mikužiūtė, ponia P. Grybienė, ponia E. Samienė, Dr. S. Biežis ir daug kitų, daug padėjo nusipirkdami kiekvienas po stalą. Turiu čia pažymėti, kad mūsų banketui daug biletų pirko Lithuanian Chamber of Commerce nariai—lietuviai biznieriai. Jie daugiausiai įsigijo ne pavienius biletus, bet stalus. Turiu paminėti p. Stanley P. Balzeką, Dan Kuraitį, John Pakel, Juozą Mozerį, Julių Kuzą, Augustą Salduką, teisėją Zurį, Aleksandrą Kumskį, advokatus Gugį ir Yasų. Kiti delegatai biletus įsigijo prie durų.

Ypatinga padėka priklauso p. Jennie Linkuvienei, kuri, negavus nė vakarienės pavalgyti, banketo metu multiplikavo garbės svečio Valstybės Pasekretoriaus Donald B. Lourie kalbą. Paaiškėjus, kad Mr. Lourie atsivežė tik vieną savo kalbos kopiją, ponia Linkuvienė drauge su ponu Linkum nuvyko į savo ofisą, kur perspausdino Mr. Lourie kalbą, ir todėl mes galėjome jos tekstą laiku įteikti laikraštininkams. Kai ponia Linkuvienė grįžo, buvo beveik jau po banketo. Už šį tikrai nuoširdų pasiaukojimą aš čia noriu pareikšti ypatingą padėką — širdingai ačiū ponams Linkams už tokią pagalbą.

Mūsų padėka taip pat priklauso "Dainavos" Ansambliui, kuris nemokamai išpildė bankete programą. Už šią jų auką dėkojame. Taip pat nemokamai programoje dalyvavo panelė L. Valatka ir ponas J. Šimutis, Jr. Ir jiems didelis ačiū. Mr. Lourie pareiškė, kad jis ypatingai buvo sužavėtas "Dainavos" Ansamblio dainavimu ir gražiais kostiumais.

Nežiūrint to, kad banketo išlaidos siekė $3,600.94 — tiek buvo sumokėta už valgį, 19 nemokamų biletų svečiams, už priėmimo cocktailius, biletų spausdinimo ir kitus kaštus — vis dėlto iš banketo turėjome pelno $465.06. Į šią sumą, žinoma, neįeina per banketą suaukotos sumos, kurios, rodos, siekė apie $50.00.

Baigdamas dar kartą nuoširdžiai visiems prisidėjusiems tariu ačiū".

Joniškiečiai su "Naujienomis"

Praeitą sekmadienį Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros Klubas nutarė prisidėti prie **Naujienų** 40 metų Jubiliejaus.

Šis klausimas buvo gana plačiai aptartas, o vėliau nutarta pasiųsti **Naujienoms** $25.00 sveikinimą.

Didelė Klubo narių dauguma patenkinta dienraščiu. Visi žino, kad kiekvieną kartą **Naujienose** spausdinami straipsniai, liečiantieji Klubo narių gerovę.

Joniškietis

LIETUVIŲ TEATRAS

Lietuvių Teatro antroji šio sezono premjera — Jean Anouilh vaidinimo "Antigonos" premjera — įvyks šeštadienį, vasario 6 d., 8 val. vakare, Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje.

Vytauto Valiuko pastatymas ir režisūra. Vytauto K. Jonyno scenovaizdis ir kostiumų eskizai.

Vaidins: S. Aleksiūnaitė, L. Barčaitė, Ir. Nivinskaitė, K. Gandrimas, V. Juodka, J. Laurušonis, St. Petkus, Stasys Pilka, V. Valiukas ir kiti.

Tai bus pagarsėjusio pasauly veikalo pirmas lietuvių kalba ir vienintelis Chicagoje vaidinimas.

Klaipėdos atvadavimo sukaktis

Šiandien, sausio 15 d., sukanka 31 metai nuo to laiko, kai Klaipėdos kraštas prisijungė prie Didžiosios Lietuvos.

Mažosios Lietuvos Draugijos Chicagos skyrius šią sukaktį numatęs atitinkamai paminėti vietos radijo programoje.

Alex Špokas -- įtakingas masonas

Lietuvis Alex špokas, gyvenąs 11347 Prairie Avenue, čikagiečių špokauskų sūnus, praeitą antradienį buvo įvesdintas atsakomingoms masonų pareigoms.

Alex Špokas priklauso prie Level Lodge, Number 1059. Jis buvo paskirtas Senior Deacon pareigoms. Level Lodge sekretorius E. Ernest labai, šiltai atsiliepė apie jauną Špoką. Jis yra gabus, pareigingas ir energingas vyras. Kartu su juo buvo įvesdinti naujoms pareigoms ir kiti pareigūnai, bet jauniausiuoju buvo lietuvis Špokas.

Pasirodo, kad įvairiuose Chicagos masonų skyriuose yra didokas lietuvių skaičius. Kai kurie aktyviai dalyvauja organizacijos darbuose ir užima atsakomingas pareigas. Yra specialus Lietuvių Amatininkų Klubas, kur susirenka lietuviai.

—Stebėtojas

Į "Naujienas" tuoj užsisak...
...jei laiko neturėsi
Telefonu pakviesk

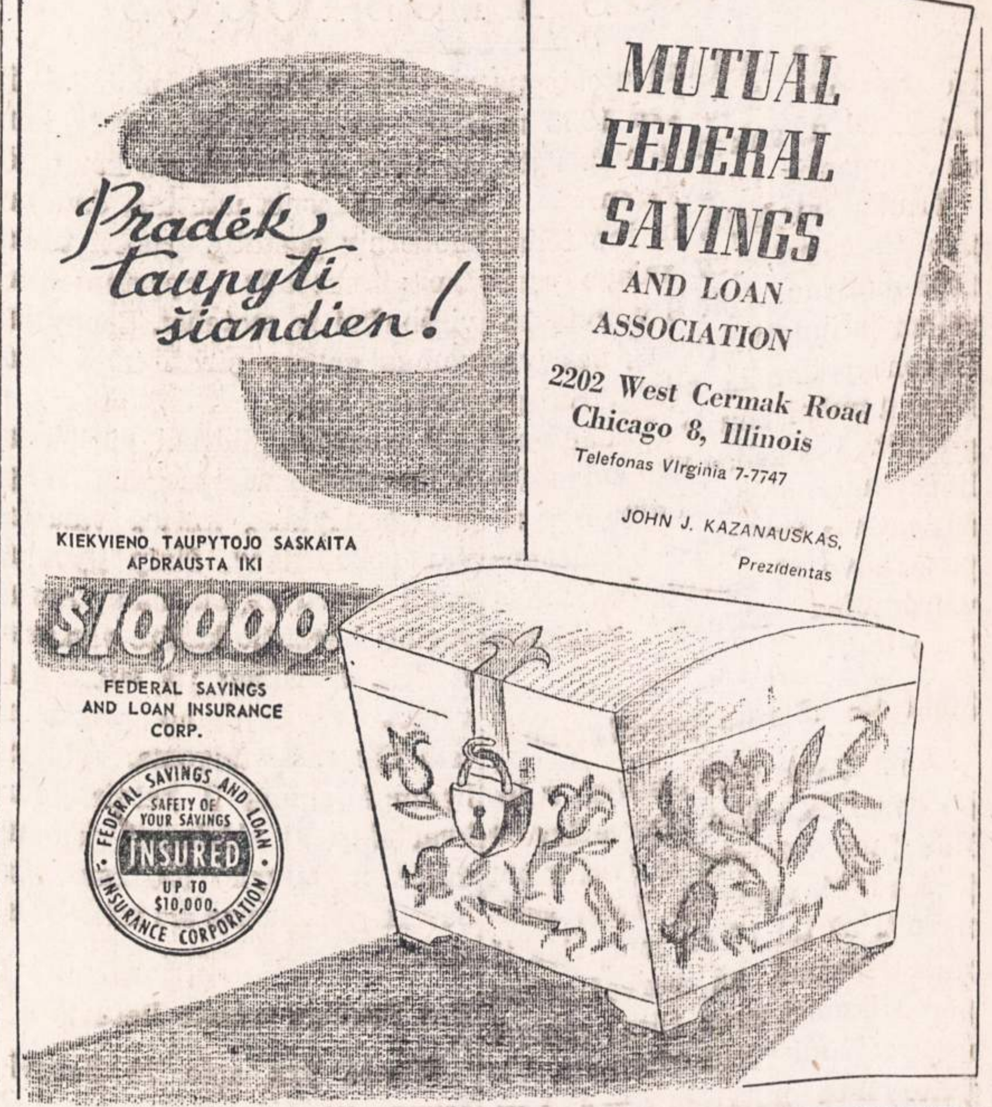

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Diena Ateis - Būsi Linksmas Sutaupęs

Taigi, pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas LAfayette 3-6248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Cook Apskričio Gėrimams Pardavinėti Leidimus Turinčiųjų Asociacijos Globojama

Didžiausioji Paroda Žemėje!
TAVERNŲ SAVININKŲ

MARDI GRAS & BALL

GRAEMERE HOTEL

Gegužio 17-18-19 dienomis

KIEKVIENAS YRA KVIEČIAMAS IR LAUKIAMAS
• ŠOKIAI • PINIGINĖS DOVANOS • DOVANOS PRIE DURŲ
• VAIDINIMAS • BUFETO VAKARIENĖ
VISKAS VELTUI! Gaukite tiketus čia. DAUGYBĖ DOVANŲ

CHRYSLER WINDSOR DELUXE
Vienas laimėtojui, vienas tavernos savininkui
Duoda Martin J. Kelley — Chrysler dealeris
ir Naujų 1954 metų elektros priemonės, duotos POLK BROS.
General Electric Freezeris • General Electric Šaldytuvas
R. C. A. Estate Deluxe Geso Pečius • Admiral 21" TV
ir 25 kitokių puikių elektros įrankių

Planuokite dabar, kad galėtumėte dalyvauti
GRAEMERE HOTEL - Gegužės 17-18-19 - Nuo 4 P. M. iki 4 A. M.

Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted Street
Telefonas:
VICTORY 2-6172

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 16 DIENĄ LIETUVIŲ STUDENTŲ LITUANICOS SPORTO KLUBO

Koncertas - Balius

Pradžia 7:30 valandą vakaro. Visiems parengimams groja BALIO PAKŠTO orkestras

Sekmadienį, sausio 17 d.
7:30 val. vakaro,
ŠOKIAI
APATINĖJE SVETAINĖJE
Įėjimas nemokamas
BALTOS MEŠKOS ALUS išsinešimui $3.25

ŽIEMOS ATOSTOGOS

Nusitarėm praleisti atostogas Hot Springs, Ark. Tad 1953 m. lapkr. 29 d. anksti, 4 val. rytą, su kompanija ir išvykom.

Lauke snigčiojo, ir juo toliau nuo Chicagos, juo sniego pasirodė daugiau. Apie 9 v. rytą turėjom įsijungti šviesas, nes įvažiavom į tamsią miglą. Sniego buvo gerokai iškritę. Vėliau ėmė giedrėti, bet kelias liko kaip stiklinis, automobilis slidinėjo į visas puses; kartą net į Chicagos pusę buvo atsisukęs, bet mūsų vairuotojas atsuko reikiama kryptimi.

Mokestis už tilto pervažiavimą

Apie 2 val. ėmė sausėti, sniego visai nebeliko. Pervažiavom Illinojaus valstybę ir įvažiavom į Missouri valstybę. Teko susimokėti už tai 15 c.: mat, tiek iš mūsų paėmė už pervažiavimą per Missouri upės tiltą; pinigai esą renkami tiltui užlaikyti. Vis dėlto mes nutarėm, kad buv. prezidento Trumano gimtinė valstybė nelabai turtinga, kad net tilto mokestis renkamas.

Pervažiavus tiltą, diena baigės, ieškojom nakvynės. Ją gavom Paplar Bluff mieste. Patalpos geros, su visais patogumais, ir tik už $2. Vasarą už tokius kambarius Chicagos apylinkėje reikia mokėti $8—10.

Gerai išsimiegoję ir papusryčiavę, lapkr. 30 d. išvykome tolyn. Štai privažiavom ir Arkansas valstybę. Privažiavę Little Rock miestą, kur gyvena Rockefeller, galvojom, ar nepadaryti jam vizito, nes juk jis mums giminingas: buvo vedęs mūsų Chicagos pasaulinėj parodoj išrinktą gražuolę lietuvaitę Ievą Paulekiūtę. Bet paskui nuo vizito susilaikėm: gal netinka nekviestiems čia lankytis.

Gydyklų miestas

Štai ir Hot Springs miestas. Miesto centras gražus, trykšta fontanai, liejasi karštas vanduo. Po poros kvartalų vėl fontanas, kur žmonės gali tam tikrais puodeliais gerti sveikatos vandenį. Prie jo žmonių tikras spiečius, kuris geria tą gana karštą iš žemės trykštantį vandenį. Ir mes nusipirkome krautuvėj specialius puodukus kišenėj arba rankinuke nešiotis.

Vėliau vykstam ieškoti čikagiečių. Radom P. R. Shaikų vilą, prie kurios mus pasitiko P. Shaikus. Maloniai priėmė, nors nesitikėjo svečių. Apžiūrėję jo puikius kambarius, buvome pavaišinti, paskui maloniai pasikalbėjome.

Gruodžio 1 d. rytą išvykom maudytis. Iš pradžių nusipirkom tam reikalui 24 biletus. Kiekvieną dieną turėjom progos maudytis karštame vandenyje, bėgančiame iš šaltinių, į kurį dedama ir visa eilė kitų priedų. Gydėme reumatizmą ir tą nelaimingąjį artritį (arthritis). Visur pilna reklamos, kad čia viską pagydo. Paklausiau, ar nėra tokių šaltinių, kur išgydytų nuo nelemtosios senatvės. Atsakė, kad dar tokių nesą. Maudynės su visais priedais per dieną kainoja $3. Sekmadieniais viskas uždaryta; tik ligoninės ar privatiški gydytojai tedirba.

Pats miestas gyvena vien tik iš turistų ir ligoninių, nes čia nėra jokios pramonės, išskyrus keletą krautuvių ir valgyklų. Mieste yra modernių viešbučių, motelių ir šiaip apartamentinių namų.

Hot Springs miestas turi daug pajamų iš arklių lenktynių, kurios čia kiekvieneri metai ruošiamos kovo 1 d. ir trunka 30 dienų. Suvažiuoja tada daug žmonių, suveža daug pinigo. 1948 m. teko čia būti kovo mėnesį. Susigrūdimas buvo neapsakomas. Kambarį tebuvo galima gauti 5 mylios nuo miesto centro.

Dabar tai miestas apytuštis. Visur matyti iškabos, kad išnuomojami viešbučiai, moteliai ir šiaip apartamentai. Palyginus su 1948 m., beveik du kartu išaugęs didesnis miestas, daugiau modernių pastatų. Įruošti turistams puošnūs apartamentai, viešbučiai ir moteliai. Senesnius namus galima pirkti už žymiai pigesnę kainą.

9 pastatai, didesni viešbučiai ir ligoninės turi specialiai įrengtas maudyklas, kurios valdžios yra prižiūrimos. Šiaip gyvenamieji namai negali namų ruošai vartoti bėgančio karšto vandens, valdžia draudžia; jis leidžiamas vartoti tik gydymo reikalams tam tikroms įstaigoms. Valdžios ligoninė apima 2 ketvirtainius kvartalus. Ji skiriama vien armijos ir laivyno kariams. Tai beveik gražiausias šio miesto pastatas.

Hot Springs miesto lietuviai

Mieste yra apie 10 lietuvių šeimų. Jie taip pat beveik visi daro apyvartą iš turistų. Tik ponai Shaikai turi rezidenciją tik sau, kitiems nenuomoja, bet, žinoma, priima savo svečius.

Man teko svečiuotis pas poną Salamon. Ji yra Chicagos priemiesčio Mongrin, Ill., gyventoja. Daugelį metų kaip prie šv. Kazimiero kapinių laiko šiltadaržį, iš kurio pardavinėjamos gėlės kapams puošti, ypač vasarą. Ponai Salamon Shaikų kaimynystėje turi vasarnamį sau ir tik gegužės mėnesį parvažiuoja į Chicagą, kur praleidžia apie porą mėnesių, o po to vėl grįžta čia gyventi, nes yra pamėgę vietinį klimatą ir gana gerai jaučiasi.

Atgal į namus

Atostogų laikas pasibaigė, ir, nors smagu svečiuotis, teko grįžti namo, atgal į mieląją Chicagą, o kitiems į Indianą ir vėl pradėti kasdieninius darbus. Atsisveikinę su pp. Shaikais, pradėjom kelionę į namus. Kelias buvo geras, sniego ir arti Chicagos nebebuvo. Pasiekėm namus per pusantros dienos.

Esam dėkingi mieliesiems draugams už vaišes ir jaukią pastogę, kur gerai pasilsėjom. Šias atostogas ilgai atsiminsime.

B. Š.

Apie atkursimos Lietuvos švietimą

Š. m. sausio 24 d. (sekmadienį) 11 val. rytą Šv. Kryžiaus bažnyčios mokykloje įvyks Matematikų-Fizikų Draugijos narių susirinkimas. P. Matas Krikščiūnas skaitys paskaitą, tema "Būsimosios laisvosios Lietuvos švietimo sutvarkymo klausimu".

Prieš porą mėnesių "Naujienose" buvo pasirodęs straipsnelis, kurio autorius, matyti, klaidingai painformuotas, teigė kad ši paskaita jau esanti p. Krikščiūno skaityta Matematikų-Fizikų Draugijos narių susirinkime; autorius išreiškė pageidavimą, kad prelegentas paskaitą pakartotų ne tik siaurame telyje, bet ir viešai. Iš tikrųjų ši paskaita dabar bus skaitoma **pirmą kartą**, tad visi besidomintieji turės progos jos išklausyti, nes Matematikų-Fizikų Draugijos nariai visada maloniai sutinka kiekvieną svečią. Ir šį kartą visi besidomintieji maloniai kviečiami atsilankyti. Jei minėtojo straipsnelio autoriaus išreikštas pageidavimas sutrauks didesnį klausytojų skaičių, tai mes, draugijos nariai, nuoširdžiai džiaugsimės.

Tad nepraleiskime retos progos išklausyti tikrai įdomios paskaitos klausimu, kuris, tikėkimės, netolimoje ateityje pavirs aktualiu!

Valdyba

Tik "Naujienų" teisus žodis.
Koks vežimas, jei be ienų,
Koks lietuvis be "Naujienų"
Juk kasdieną pasirodo

Garsinkitės "N-nose'

Popularity among truckers of Ford's C-Series cab forward trucks has resulted in the addition of these two new models to Ford's 1954 Triple Economy truck line—the C-700 extra heavy duty chassis (left) with deluxe, "driverized" cab and the C-900 with standard cab. The C-900 has the largest cab forward capacities ever offered by Ford. It has a maximum gross combination weight rating of 55,000 lbs. Like all Ford C-Series trucks, it was designed to meet the 45-feet overall length requirements of most states.

1953 M. NEPAMINĖTI

Iš prof. Vaclovo Biržiškos lietuvių rašytojų kalendoriaus žinome, kad prieš šimtą metų, tai yra 1853 m., gimė šios žymesnės mūsų tautai asmenybės:

Andrius Dihrikas, kilme latvis, bendradarbiavęs "Aušroje" ir parašęs latviams lietuvių kalbos gramatiką. Jis mirė 1887.XII.27.

Juozas Antanavičius, buvęs Seinų vyskupijos administratorius, "Vadovo" bendradarbis, išgarsėjęs savo aplinkraščiu, nukreiptu prieš Lietuvos 1904-05 metų revoliucinį judėjimą. Jis mirė 1916 m. Rusijoj.

Tamas Astramskas, JAV lietuvių spaudos bendradarbis, redaktorius ir parašęs "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istoriją."

Jis jau 1901 m. gegužės 21 d. SLA seime, įvykusiame Wilkes Barre, Pa., atstovavo Philadelphijos 7 SLA kuopai. Ir tais metais buvo išrinktas SLA centro valdybos raštininku. SLA pirmininku tada buvo Totorius. T. Astramskas toms pareigoms buvo renkamas iki 1904 m. Paskui, pradedant 1914 m., jis buvo renkamas iždo globėju iki 1922 m., bet 1921 m. kovo 11 d. jam mirus New Yorke, jo vietą užėmė M. Raginskas.

T. Astramskui SLA teko kartu dirbti su pirmininku J. Tareila, dabar Waterbury, Conn. gyvenančiu; Fr. Živatkausku-Živatu, dabar Scrantone gyvenančiu.

Petras Arminas, "Aušros" bendradarbis, poetas. Jo parašyti eilėraščiai buvo išleisti Petro Kriaučiūno, buvusio Marijampolės gimnazijos lietuvių kalbos mokytojo.

Kas dera 1954 m. paminėti

Ir vėl iš to paties prof. Vaclovo Biržiškos Lietuvių rašytojų kalendoriaus sužinome, kad prieš šimtą metų, tai yra 1854 metais, gimė šie mūsų tautai nusipelnę asmens:

Petras Siouruzaitis, JAV lietuvių katalikų spaudos bendradarbis, blaivininkas, ilgus metus redagavęs blaivybės laikraštį "Šviesa". Jis mirė 1932 m. kovo 3 d. Kisiniškiuose, Alvito valsčiuje.

Česlovas Pancežinskis, Petrapilio lietuvių studentų draugijos organizatorius. Draugija niekur nebuvo registruota, gyvavo iki pirmojo pasaulinio karo. Č. Pancežinskis bendradarbiavo "Kalvis Melagius" laikrašty.

Aleksandras Burba, rašęs eiles, bendradarbiavęs "Aušroje," kurį laiką buvęs "Vienybės Lietuvninkų" redaktorium, vienas pirmųjų, rodos, Dr. Šliūpui padedant, įsteigęs JAV R. katalikų lietuvių parapiją, kurį laiką dirbęs SLA, palaikydamas nuosaikesniųjų pusę, paskui pasukęs pas karingesnius ir pradėjęs kovą su vadinamaisiais "bedieviais" SLA nariais. 6-me SLA seime, kuriame, be kitų, dalyvavo Dr. J. Šliūpas, V. Daukša, Tamas Astrauskas, kun. Burba pradėjo kovą su menamais bedieviais. Kun. A. Burba taip pat buvo tautosakos rinkėjas ir kovotojas už Vilniaus krašto lietuvybę.

A. Burba mirė 1898 m. kovo 27 d. Plymouthe, Pa.

Motiejus Gylys, vienas pirmesnių lietuvių mokytojų, bendradarbiavęs liet. spaudoje. Jis mirė 1933 m. Klaipėdos mieste.

Jonas Kymantas, "Aušros" bendradarbis. Miręs Lietuvoje.

Adomas Žeimavičius, "Apžvalgos," "Tėvynės Sargo," "Vienybės Lietuvninkų" ir kitų laikraščių bendradarbis. Jis mirė 1909 m. Lietuvoje.

Suprantama, 1954 m. dar daug kas dera paminėti, bet čia išvardyti tik prieš šimtą metų mirusieji prof. V. Biržiškos kalendoriuje suminėti.

— J. Vlks.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Šakių Apskrities Klubo svarbus susirinkimas bus sausio 16 d. 8 val. vak. Stanaičių name, 1602 So. 50th Court, Cicero, Ill. Prašomi visi nariai laiku ateiti, nes bus apsvarstyti svarbūs klausimai. Be to bus renkama nauja valdyba šiems 1954 metams. Po susirinkimo bus arbatėlė. —Valdyba.

Bridgeporto lietuvių dėmesiui!

Šeštadienį, sausio 23 d., 6:30 val. vak., Lietuvių Auditorijoje šaukiamas Liet. Bendr. Bridgeporto Apylinkės metinis susirinkimas. Darbotvarkėje: valdybos ir rev. komisijos pranešimai, naujos valdybos ir rev. komisijos rinkimai, einamieji reikalai.

Numatytu laiku reikiamam skaičiui nesusirinkus, po pusės valandos, tai yra 7 val. vak., ten pat įvyksta antras susirinkimas, kuris bus teisėtas, nežiūrint dalyvių kiekio. Visi Bridgeporto lietuviai kviečiami susirinkime dalyvauti. —Valdyba.

L. S. Ramovės Chicagos skyriaus metinis susirinkimas įvyks sausio 17 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Auditorijoje. Ramovėnai prašomi dalyvauti. —Valdyba.

Biržėnų Klubo metinis susirinkimas įvyksta š. m. sausio 17 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Auditorijos žemutinėje salėje (3133 So. Halsted St.). Visi klubo nariai prašomi būtinai dalyvauti. Aptarsime užgavėnių pobūvio rengimą ir kitus reikalus. —Klubo valdyba

Teisybės Mylėtojų Draugystės metinis balius įvyks sekmadienį, sausio 17 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Durys atsidaro 4 val. Pradžia 5 val. vakare. Visi nariai ir svečiai kviečiami atsilankyti. Bus gražus perstatymas ir šokiai. Ben Pavio orkestras šokiams. —Kviečia Komitetas.

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas laikys savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 17 dieną, 1 val. po pietų Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street. —P. J. Petraitis, rašt.

Lietuvos Kareivių Draugystės metinis susirinkimas įvyks sausio 17 d., 1 val. po pietų Liberty salėje, Cicero, Ill. Bus pateikta praeitųjų metų apyskaitą. —D.

Frank Labanauskas

Ilgus metus gyveno Westville, Ind.

Mirė 1954 metų sausio 13 d., 2:35 valandą po pietų, sulaukęs 63 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Tryškių parap., Dauginių kaime.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: brolis Petras Labanauskas ir kiti giminės Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Stevens & Ivan koplyčioje, 7918 South Park Ave.

Šeštadienį 10 valandą ryto bus vežamas į Westville, Ind., kur 12 valandą su iškilmėmis bus palaidotas Westville kapinėse.

Visi a. a. Frank Labanausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Brolis ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Stevens & Ivan. Dėl informacijų telefonuoti TRiangle 4-3054.

Skaitykite "N-nas"

10 ir 3 metų mirties sukaktis

Tėvo Dominiko ir Sūnaus Raimondo Gulbinų

Jau sukako 10 metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyra ir tėvą Dominiką Gulbiną. Netekome jo 23 dieną lapkričio mėn. 1943 metais.

Taipgi jau sukako trys metai, kai tragiškai žuvo sūnus Raimondas. Žuvo sausio 17 dieną, 1951 metais.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jų niekados negalėsime užmiršti.

Lai gailestingas Dievas suteikia jiems amžiną atilsį.

Mes, atmindami jų liūdną pasišalinimą iš mūsų tarpo, užprašėme Šv. Mišias už jų sielas Šv. Dovydo bažnyčioje, 32nd ir Emerald Ave., sausio 17 d., 9 val. ryto, 1954 m.

Kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu pasimelsti už a. a. Dominiko ir Raimondo sielas.

Nuliūdę:

Žmona Anielė Gulbinienė, 3144 So. Wallace, Motina, Dukros, Seserys, Brolis Boleslovas Gulbinas su šeima ir Giminės.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave.
REpublic 7-8600-8601
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

J. PRONSKUS

BŪTIES PASLAPTYS

TREČIOJI SERIJA

(Tęsinys)

Įėjau į kambarį, kuris buvo tamsus, ir apgraibomis susiradau Miss Cook. Radau ją susmukusią ant grindų. Atsiklaupęs įpumpavau į lempą oro ir jos šviesoje pastebėjau, kad Miss Cook buvo apsirengusi juoda velveto suknele, kaip ji buvo per pirmąją posėdžio dalį, ir iš visko buvo matyti, kad yra be sąmonės. Ji nesujudėjo, kai paėmiau jos ranką ir lempą priartinau prie pat jos veido, ji tik ramiai kvėpavo. Pakėlęs lempą apsidairiau ir pamačiau Katie stovint visiškai arti Miss Cook. Ji buvo apsirengusi kvaldota balta draperija, kaip kad buvo matoma per visą to seanso laiką. Laikydamas vieną Miss Cook ranką savo rankoje ir vis tebeklūpodamas aš pakėliau lempą aukštyn, ją vėl leisdamas žemyn, norėdamas apšviesti visą Katies figūrą ir įsitikinti, kad tikrai matau tikrą Katie, kurią vos prieš keletą minučių buvau paėmęs į savo glėbį, o ne kokį pairusių smagenų įsivaizduotą fantazmą. Ji nekalbėjo, bet pajudino galvą ir pritariamai nusišypsojo. Tris kartus iš eilės aš atsargiai ištyriau Miss Cook, sudribusią prieš mane, norėdamas būti tikras, kad ta ranka, kurią laikiau savojoje, yra gyvos moters ranka, ir tris kartus iš eilės nukreipiau lempą į Katie ir ekzamenavau ją akyliausiai, kol nebeliko mažiausios abejonės dėl jos tikrumo. Pagaliau Miss Cook kiek pajudėjo ir Katie tuo pat momentu man pamojo, kad pasitraukčiau. Aš pasitraukiau į kitą kabineto kampą ir nebemačiau Katie, bet iš kabineto kambario neišėjau lauk, kol tik Miss Cook atsibudo ir du posėdininkai įėjo į kabinetą nešdamiesi šviesą.

Prieš baigdamas šį straipsnį noriu pabrėžti skirtumą, kokį pastebėjau esant tarp Miss Cook ir Katie. Katie aukštumas yra įvairus: savo namuose aš ją mačiau esant šešiais coliais aukštesnę už Miss Cook. Pereitą vakarą basomis kojomis ir nesistiepdama ji buvo puspenkto colio aukštesnė už Miss Cook. Katie kaklas vakar vakarą buvo nuogas; jos oda buvo tobulai švelni, tuo tarpu kai Miss Cook savo kakle turi didelę dėmę, kuri yra ir aiškiai matoma ir rupi palietus. Katie ausys nėra pervertos, kai Miss Cook paprastai dėvi auskarus. Katie odos spalva yra labai šviesi, kai Miss Cook yra gana tamsi. Katie pirštai žymiai ilgesni už Miss Cook ir jos veidas taip pat didesnis. Taip pat yra žymių skirtumų manierose ir išraiškoje.

1874 m. kovo 30 d.

Katrēs atsisveikinimas

(Iš "The Spiritualist" 1874 m. birž. 5 d.)

Turėjęs progos veikiai dalyvauti vėlesniuose Miss Cook seansuose ir sėkmingai padaręs daug fotografinių Katie King nuotraukų su elektros šviesos pagalba, manau kai kurios smulkmenos bus įdomu išgirsti ir "Spiritualist" skaitytojams.

Per tą savaitę prieš Katie atsisveikinimą ji veik kas vakarą davė seansus mano namuose, įgalindama mane fotografuoti ją su pagalba dirbtinės šviesos. Tam tikslui buvo paruošti penki foto apartų komplektai . . . , kurie visi kartu buvo paleidžiami kiekvienu kartu, kai Katie pozuodavo portretams. Negatyvai ir negatyvams vonios būdavo paruošti iš anksto, kad fotografavime neįvyktų mažiausio sutrikimo ar nesklandumo. Fotografijas dariau pats, padedamas vieno asistento.

Mano biblioteka buvo vartojama tamsaus kabineto pareigoms. Ji turi sulenkiamas duris, atidaromas į laboratoriją. Vienos tų durų buvo išimtos ir jų vietoje pakabinta uždanga, kad Katie lengvai galėtų įeiti ir išeiti. Seansuose dalyvavę mano draugai buvo susodinami laboratorijoje veidais į uždangą, ir foto aparatai buvo sustatyti kiek užpakaliau jų, paruošti fotografuoti Katie, jai pasirodžius, ir fotografuoti viską kabineto viduje, tam tikslui atitraukiant užlaidą. Kiekvieną vakarą buvo padaroma po tris ar keturias nuotraukų grupes penkiomis kameromis, padarant mažiausiai po 15 paveikslų per kiekvieną seansą; kai kurios jų buvo sugadintos beaiškinant, kitos dėl nepakankamai nustatytos šviesos. Turiu viso 44 negatyvus, kai kurie vidutiniški, kai kurie menkesni, kai kurie nepaprastai geri.

Katie pati instruktuodavo posėdininkus, išskiriant mane, laikytis savo vietose ir prisilaikyti sąlygų, bet nuo kai kurio laiko man ji suteikė visišką laisvę, daryti ką noriu, — paliesti ją pačią ir užeiti bei apleisti kabinetą laisvai. Dažnai nueidavau paskui ją į kabinetą ir kartais matydavau ją drauge su jos mediume, nors dažniausia nieko kito ten nerasdavau, tik mediumę (Miss Cook) gulint transe ant grindų; Katie ir jos balti rūbai momentališkai pradingdavo.

Per paskutinius šešis mėnesius Miss Cook buvo nuolatinis svečias mano namuose, kartais pasilikdama visai savaitei. Ji nieko su savim neatsinešа, išskiriant rankinuką, tą patį neuždarytą. Per dieną ji laikosi su Mrs. Crooke, su manim ar su kuriuo mano šeimos nariu, ir kadangi ji net nemiega atskirai, tad neturi mažiausios progos, kad ir norėtų, pasiruošti pati vaidinti Katie King. Aš pats parengiu savo biblioteką tamsiam kabinetui ir paprastai vos pavalgiusi drauge su mumis ji tiesiai eina į kabinetą ir aš pats, jos reikalavimu, užrakinu kabineto antrąsias duris ir raktą laikau savo kišenėje per visą seansą; po to šviesa išjungiama ir Miss Cook paliekama tamsoje.

Įėjusi į kabinetą Miss Cook atsigula ant grindų, galvą pasidėjusi ant pagalvės, ir greit pereina į transą. Per fotografinius seansus Katie pati apsupa savo mediumo galvą šaliku, apsaugoti jos veidą nuo šviesos. Dažnai aš atitraukdavau užlaidą, kai Katie stovėdavo arti jos, ir paprastas daiktas būdavo mums septyniems ar aštuoniems iš laboratorijos kambario matyti Miss Cook ir Katie drauge, pilnos elektros lempų šviesos apšviestas. Tiesa, tais atvejais mes nematydavome mediumo veido, apsupto šaliku, bet mes gerai matėme jos rankas ir kojas, matydavome ją neramiai sujudant šviesai staigiai sušvitus ir kartais girdėdavome jos sudejavimus. Turiu vieną fotografiją joms abiem esant drauge, kur Katie sėdi priešaky prie Miss Cook galvos.

Nuo to laiko, kai pradėjau aktyviai dalyvauti tuose seansuose, Katie pasitikėjimas manimi vis didėjo, kol ji pradėjo atsisakyti duoti seansus, jei ne aš tvarkau paruošimus. Ji sakėsi visuomet norinti, kad aš būčiau arti jos ir arti kabineto, ir aš patyriau, kad tam pasitikėjimui nusistovėjus ir jai įsitikinus, jog aš nesulaužysiu jai duotų pasižadėjimų, reiškiniai žymiai pagerėjo pajėgumu ir buvo leidžiami bandymai, kurių tikrai nebūtų gauta, jei būčiau elgęsis kitaip. Dažnai Katie manęs klausdavo dėl posėdyje dalyvaujančių asmenų bei kur juos pasodinti, nes paskutiniu laiku ji buvo pasidariusi gana nervinga pasėkoje nugirstų pasiūlymų, kad esą reikia pavartoti jėgą, kaipo praktiškesnę mokslinio tyrinėjimo priemonę.

Vienas įdomiausių paveikslų yra, kur aš stoviu šalia Katie, kur ant grindų matyti jos basa koja. Paskui aš aprengiau Miss Cook panašiai kaip Katie, ir pastatęs ją visiškai toje pat pozoje ir vietoje nusifotografavome ta pačia foto kamera iš to pat atstumo ir toje pat šviesoje. Sugretinus tuos abudu paveikslus matyti, kad aš esu visiškai toks pat abiejose nuotraukose, bet Katie yra visa puse galvos aukštesnė už Miss Cook ir atrodo didoka moteris, palyginant su antrąja.

Tačiau fotografija yra nepakankama pavaizduoti Katie veido tobulą gražumą, kaip kad žodžiai yra bejėgiai atpasakoti jos manierų žavumą. Fotografija tikrai gali suteikti bruožų "žemėlapį", bet kaip ji gali pavaizduoti skaistų jos kompleksijos tyrumą arba nuolat kintančią jos veido bruožų išraišką, tai aptrauktą liūdėsio šešėliu, kai ji pasakoja kokį kartų patyrimą iš savo buvusio gyvenimo šiame pasaulyje, tai vėl besišypsanti visa laimingos kūdikystės nekaltybe, kai ji susirinkusi aplink save mano vaikus, pasakojo jiems anekdotus iš savo nuotykių Indijoje. . . .

"Round her she made an atmosphere of life;
The very air seemed lighter from her eyes,
They were so soft and beautiful, and rife
With all we can imagine of the skies;
Her overpowering presence makes you feel
It would not be idolatry to kneel"...

Gavęs matyti Katie tiek daug kartų paskutiniu laiku, kai ji būdavo apšviesta elektros šviesos, galiu dar pridurti prie anksčiau minėtų skirtumų tarp jos ir jos mediumo. Aš esu tikriausiai įsitikinęs, kad Miss Cook ir Katie yra du skirtingi individumai, kas ir kiek liečia jų kūnus. Keletas smulkių žymių Miss Cook veide visiškai nerandami Katie veide. Miss Cook plaukai yra tiek tamsiai rudi, kad galima drąsiai ją vadinti juodaplauke; gi driekelė Katriutės plaukų, kurią štai laikau prieš save, kurią ji man leido išsikirpti iš jos sodrių garbanų, yra giliai auksiniai kaštaninė.

Vieną vakarą aš paėmiau tirti Katies pulsą. Pulsas mušė vienodai po 75, gi Miss Cook pulsas truputėlį vėliau skaičiuotas mušė po 90. Pridėjęs ausį prie Katie krūtinės girdėjau jos širdį ritmiškai viduje stuksint ir pulsuojant net tiksliau nei Miss Cook širdis, kurią ištyriau tuojau po seanso. Tuo pačiu tyrimo metodu Katies plaučiai pasirodė sveikesni nei jos mediumo, nes tuo metu, kai tyriau, Miss Cook buvo gydytojo priežiūroje, gydoma nuo smarkaus persišaldymo.

(Bus daugiau)

Pirkite JAV taupymo bonus

Jei keliatēs į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervežti daiktus

Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell St. WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau . . . Mes mokam aukštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management — Mortgage — Sales — Loans — Notary Public — Investment Counsellors
ARCHER CURRENCY EXCHANGE — Checks Cashed — Money Orders

Lietuvių Krautuvēj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvē atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovēs Krautuvēs!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykite visi čia

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

C. L. D. D.

Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliéps viršutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas: YArds 7-2246
Valandos nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.
Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

DR. R. GELŽAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2705 WEST NORTH AVENUE
(įėjimas šalia Crystal teatro)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Kitu metu pagal susitarimą.
Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 SO. DAMEN AVENUE
Tel.: PRospect 6-7800
Priėmimo valandos: pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 val. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Trečiad., penkt. 6-9 val. vak.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821
DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted Street
Valandos pagal susitarimą nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St., — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Val.: Pirm., Penkt. 5-8; Antr., Ketv. 6-8:30, Šeštad. 3-5. Trečiad. uždaryta.
Telef.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Val.: Pirm., Treč., Penktad. 6-8:30; Antr., Ketvirt. 5-8:30. Šeštad. 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959.
Namų telef.: ROckwell 2-2387.
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

PERKRAUSTYMAI
(MOVING)
Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.
Patarnauju pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096
CHICAGO 29, ILL.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

DR. KAZIMIERAS MICHEL

Optometristas - Orthophistas
4654 SO. ASHLAND AVE.
Praneša savo pacientams, kad jis išvyko į Phoenix, Arizona. Ten pasiliks 2 mėnesius pasilsėti ir tvarkyti reikalus savosios Turistų Stovyklos adresu
9239 CAVE CREEK ROAD
SUNNYSLOPE, PHOENIX, ARIZONA
Jis sugrįš į savo kabinetą apie vasario 12 dieną.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius, pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta.
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

Įvairių firmų geriausios kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTIJA, IŠSIMOKĖJIMAI
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 So. Halsted — DA 6-6887

Rūpestingas ir pigus
TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS
Priešpiet nuo 8-10 val. Popiet nuo 5-10
J. MIGLINAS
Šaukit tel.: HU 6-1038

PRAMONINIŲ NAMŲ UŽLAIKYMAS
813 WEST 35th STREET
"Tuck-pointing", Garu nuvalymas, Mūrijimas, Išorinis dažymas,
Pilnai apdrausta.
Apie langus aplipdymas.
24 val. telefonu patarnavimas.
Veltui apskaičiavimas.
VIrginia 7-4087—YArds 7-2641

Savininkai didesnių ir mažesnių gyvenamų namų arba biznio pastatų, duokite atlikti
DARBUS GERAI!
MES ESAM "FORMICA TOP" INSTALIACIJŲ SPECIALISTAI
Vandentekio ir Kanalizacijos Kontraktoriai.
Gyvenamų ir biznio pastatų darbas.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI
Skambinti
TRIANGLE 4-6173
RADCLIFFE 3-3498
Mes turime leidimus, draudimą ir užstatus. Darbas atliekamas pagal F. H. A. planus.
HENRY EVANS
PLUMBING & HEATING
Lietuvių firma

PARSTUPAS

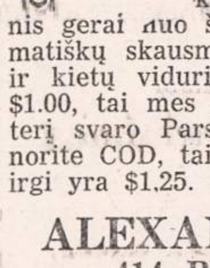

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sovietai gali greitai pulti

Gordon Dean, buv. atominės energijos komisijos pirmininkas, teigia, jog 1—2 metų būvy Sovietų Rusija tikrai pajėgsianti savo atominiais ginklais "mus sunaikinti, jei ji pirmoji pradės žygį". Tą savo nuomonę jis išreiškė, straipsnyje, įdėtame čia leidžiamam Bulletin of the Atomic Scientists.

Dean ir kiti autoriai šiame leidiny sutinka, jog dabar svarbiausias dėmesys turįs būti nukreiptas į civilinę gynybą ir įruošimą ankstyvos įspėjimo sistemos, kuri duotų galimybę tvarkingai evakuoti žmones iš puolimo vietų.

Anglų filosofas ir matematikas Bertrand Russell reiškia nuomonę, jog valstybės vyrai dar tebegalvoją senomis sąvokomis, neįsivaizduodami, kad atominiame amžiuje viskas gali vienu momentu būti paversta giūvėsiais. Nedaug ką tepadėsiąs ginklų uždraudimas. Vienintelis kelias į saugumą esąs tas, kai viena pajėga pasauly turės didžiųjų karo ginklų monopolį.

Bethe, Cornell universiteto fizikas, sako, jog bolševikai nesą tokie neapdairūs, kaip naciai: jie nepulsią tol, kol nebūsią apsisvarstę, kad turį triuškinančią laimėjimo galimybę.

Tėvai neleido gelbėti savo vaiko

Šv. Antano ligoninėje mirė 10 dienų vaikas, kurio gelbėti kraujo transfūzijos keliu neleido patys jo tėvai.

Kūdikio tėvai yra Th. ir B. Grzyb, 3132 S. 53rd Ave., Cicero, Ill. Kūdikiui ligoninėje buvo padaryta operacija ,o paskui pasirodė, jog būtina kraujo transfūzija, jei norima išgelbėti jo gyvybę. Tėvai, kurių vyras yra 20 m., o motina 18 m., atsisakė leisti transfūziją padaryti, nes tai draudžią jų religiniai įsitikinimai. Juodu yra vad. Jehovos liudininkų sektos nariai.

Nieko nepadėjo Dr. Lerner ir kitų prašymai, kad tėvai sutiktų. Buvo kreiptasi ir į šeimos teismą, kad šis atimtų šiam gydymo momentui iš tėvų teisę vaikui, bet ir čia tėvai protestavo. Teismo sprendimas turėjo būti dėl to atidėtas 1 dienai, bet per tą laiką kūdikis pasimirė tuoj po dvyliktos naktį į ketvirtadienį.

Gydytojas Lerner sako, jog šimtai vaikų po tokios operacijos išlieką gyvi; bet šio kūdikio tėvai neleidę vykdyti gydytojo įsakymo daryti kraujo transfūziją.

Pakeltas atlyginimas mokytojams

Chicagos švietimo taryba nutarė padidinti mokytojų atlyginimą, tuo būdu atsižvelgdama į gyvenimo pabrangimą ir kitų miestų mokytojų algas.

Pradinių mokyklų mokytojai gaus per metus vidutiniškai 578 dol. daugiau, o vidurinių—$312. Už magistro laipsnį prad. mokyklos mokytojui dar bus primokama $100; tiek pat bus pridėta ir vidurinės mokyklos mokytojui už mokslo laipsnį, aukštesnį negu magistro laipsnis.

1955 metais ruošiamasi tiek pradžios, tiek vidurinės mokyklos mokytojams mokėti vienodą atlyginimą, jei mokytojas turi tokį pat mokslą ir tokį pat patyrimą.

Pagal naująją atlyginimų lentelę, vidurinės mokyklos mokytojo atlyginimas po 10 tarnybos metų sieks $3,900 — 6,150 metams.

Kandidatai nujam terminui

Teis. J. T. ZURIS

Teis. A. F. WELLS

Cook apskrities demokratų partijos komitetas įtraukė į kandidatus į municipalinio teismo teisėjus ateinantiems rinkimams ir dabar teisėjaujančius A. F. Wells ir J. T. Zurį.

Teisėjai Wells ir Zuris įtraukti į sąrašus

Cook apskrities demokratų partijos centrinis komitetas baigė sudaryti sąrašus kandidatų ateinantiems balandžio 13 dienos pirminiams rinkimams.

Į municipalinio teismo teisėjų kandidatus įtraukti ir abu teisėjai lietuviai A. F. Wells ir J. T. Zuris. Anksčiau demokratų partijos komitetas buvo nusistatęs teisėjo Zurio nebestatyti kandidatu ateinantiems rinkimams. Bet po lietuvių laikraščių redaktorių, liet. demokratų lygos ir biznierių bei profesionalų grupės atsilankymo demokratų komitete ir pasisakymo už Zurio kandidatūros palaikymą, pagaliau Cook aps. demokratų partijos komitetas nusileido, ir teisėjo Zurio kandidatūra buvo įtraukta į ateinančių rinkimų sąrašą.

Į apskrities viršininkus demokratai numatė kandidatu J. D. Lohman, buv. valstybinės bausmės dovanojimo tarybos (parole and pardon board) pirmininką. Į apskrities iždininkus kandidatu statomas H. C. Paschen, buv. 1952 m. kandidatas į ltn. gubernatorius, o į aps. teisėjus — JV advokatas O. Kerner Jr.; į aps. klerkus R. J. Daley, kuris tas pareigas ir dabar eina; į aps. tarybos prezidentus D. J. Ryan — tarybos komisionierius.

Didelė meno paroda

Chicagos Meno Institute trečiadienio vakare buvo iškilmingai atidaryta trijų Amerikos klasikų tapybos paroda, atsieit, John Sargent, Mary Cossatt ir James Whistler.

Išstatyta 120 meno darbų, atliktų 1859—1917 m. laikotarpy. 23 paveikslai rodomi pirmą kartą JAV. Garsusis Whistlerio motinos portretas atvežtas iš Paryžiaus Louvre muziejaus. Sargento "Madame X" — iš Londono Tate galerijos ir kt. Be to, Sargento garsioji Lathomo kunigaikštienė išstatyta prie laiptų ir vėliavomis pagerbta. Sargento didingi portretai stebina visus savo gražumu ir meniška vertybe.

Paroda baigsis š. m. vasario 24 d. Reikia mokėti specialus 30 centų įėjimo mokestis. Iliustruotą parodos katalogą galima įsigyti už $1.50 vietoje. Š.

Atimta narkotikų už milijoną

Praeitaisiais metais vietos policija konfiskavo čia narkotikų už milijoną dolerių. Buvo suareštuota ryšium su narkotikais 8,267 asmenys; teismui teko spręsti 9,975 bylas. Daugiausia besisvaiginančių narkotikais yra 21—25 m. amžiaus jaunuolių. Besisvaiginančiųjų tarpe labai daug mirčių.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs.
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys.

TOSTAI SPIRIDONOVKOJE

Maršalas Žukovas už teisingumą.

Praeitų metų lapkričio 7 d., minint bolševikų revoliucijos sukaktį, Sovietų Sąjungos užsienių reikalų ministras Molotovas surengė Spiridonovkos rūmuose balių. Tame baliuje dalyvavo įvairūs užsienio diplomatai, kai kurie dabartiniai Rusijos didžiūnai, bet jame nedalyvavo nei Malenkovas, ministras pirmininkas, nei jo dabartinis valdžios sąvaržovas Chruščiovas, kompartijos generalinis sekretorius. Sakoma, kad kaip tik todėl dalyvaujantieji jautėsi laisviau, bet, be abejo, tam laisvumui susidaryti daug padėjo išgertieji tostai.

Šio baliaus šeimininku buvo Molotovas, bet Kaganovičius pasidaręs neoficialiu ceremonijų meistru, kurį Molotovui tekę prilaikyti...

Pasiulęs eilę tostų, Kaganovičius pakėlė tostą ir už "didžiąją draugystę Sovietų Sąjungos t a u t ų," paminėdamas uzbekus, kazokus, tadžikus.

— O kaip su georgiečiais? — staiga paklausė Mikojanas.

Visi svečiai staiga sužiūro, supratę klausimo įžūlumą: — tiek Stalinas, dabar vengiamas prisiminti, tiek Berija, nesenai paskelbtas sovietinių tautų kiršintoju ir sušaudytas, buvo georgiečiai. Kaganovičius, sakoma, ilgai pažiūrėjo į Mikojaną, Georgijos armėną, ir tarė:

— Taip pat ir už georgiečius.

Į Kinijos ambasadorių Čangą ir Vokietijos komunistų vadą Ulbrichtą tame baliuje buvo kreipiama mažai dėmesio. Bet staiga kažkas garsiu balsu paklausė, kodėl gi Čangas nepasiūlė jokio tosto! Mikojanas rodydamas nykščiu į Čango pusę, tarė:

— Jis? Bet jis neturi balso.

Maršalas Žukovas, gynybos ministro pavaduotojas, taip pat buvo spiriamas pasakyti tostą. Maršalas atsakė, kad jis palaiko tostą, pasiūlytą Mr. Bohlen, Jungtinių Valstybių ambasadoriaus, — už teisingumą.

Mikojanas tarė:

— Kas yra, Žukovai? Negali sugalvoti savo tosto?

Žukovas šaltai atsakė:

— Pakartoju, aš palaikau tostą už teisingumą.

Žukovą kai kas šiandien laiko įtakingiausiu žmogumi Sovietų Sąjungoje; kai kas mano, kad partijos vadų tarpusavio piautynės dėl valdžios gali pasibaigti militarine diktatūra. Šiuo metu, kalbama, eina grumtynės dėl valdžios ir įtakos tarp M a l e n k o v o ir Chruščiovo. Kaip sekančios valymo aukos minimi paskutiniai "mohikanai" rusiškame partijos CK prezidiume — armėnas Mikojanas ir žydas Kaganovičius.

- J. J.

Skaitykite "N-nas"

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

KELSO, Škotija. — Maria Isabella Patino (Bolivijos magnato 18 metų duktė) ir jos anglas vyras James Goldsmith po vedybų apleidžia registravimosi raštinę. Jaunosios tėvas kreipėsi į teismą, kad sulaikytų vedybas, bet vėliau savo skundą ištraukė.

J. NAUJALIS

Chicagos Lietuvių Draugijos 45 metų veikla

(1. tęsinys)

Pirmasis žingsnis

Pirmas žingsnis yra svarbiausias, nes be jo būtų stovima vietoje.

Chicagos Lietuvių Draugijai šiemet sukanka 45 metai nuo josios įsikūrimo. Ji buvo įsteigta 1909 m. vasario 23 d., susidėjus 24 asmenims. Šiandie ji turi 5,300 narių.

Pirmasis protokolas

Štai josios pirmas žingsnis — pirmas protokolas, kuriame yra išdėstyti josios pagrindiniai tikslai, kuriais ji rėmėsi ir buvo išauginta. Jis čia ištisai cituojamas tokia pat forma, kokia jis buvo tada parašytas, kad pamatytume anų laikų spalvą:

"Chicago, Ill. kovo 6 d. 1909 m.

Vasario 23 d., 1909 m. įvyko pirmas susirinkimas su tikslu įsteigti draugystę. Petras Kaitis atidarė susirinkimą ir paaiškino jojo tikslus, kuriems jis buvo sušauktas. Šitai draugystei buvo duotas vardas — Chicagos Lietuvių Draugija Savitarpinės Pašalpos. Jos tikslai skamba šiaip: a) Chicagos Lietuvių Draugija turės sau už tikslą šelpti savo narius, paliestus ligos, neturto ir kitokių nelaimių; b) ši draugija stengsis, pagal išgalę, imti dalyvumą tautiškuose ir darbininkiškuose apvaikščiojimuose, taip pat platinti apšvietą, įsteigiant viešą knygyną, susidedantį iš įvairių temų raštų bei knygų; c) Chicagos Lietuvių Draugija turės prie Susivienijimo L i e t u v i ų Amerikoj pomirtinį skyrių, į kurį nariai privalės mokėti pagal SLA seimo nustatytą mokestį; o SLA mokės pomirtinę sumoje 150 dolerių; d) bus priimamas kiekvienas lietuvis, kalbantis lietuvių kalba, gero pasielgimo, sveiko kūno ir proto, nuo 16 iki 40 metų. Nauji kandidatai, norintįs įstoti į šią draugiją, turės išpildyti aplikaciją, pasirašydami, kad jie sutinka pildyti draugijos įstatus.

I. Valdyba buvo išrinkta iš šių asmenų: Petras Kaitis pirm., Julius Mickevičius sekr., Petras Rimeikis iždininku. Jie visi užėmė vietas laikinai iki sekamo susirinkimo.

II. Štai šios draugijos steigėjai: Petras Rimeikis, Petras Galskis, Petras Kaitis, Jonas Andrulaitis, Julius Mickevičius, Konstantinas Kairis, Antanas Miliauskas, Antanas Juška, Konstantinas Pocevičius, Antanas Petrulis, Vladislovas Matčiulis, Jonas Tumosa, Vicentas Česna, Stanislovas Šakis, Boleslovas Petrulis, Ferdinandas Derbutis, Antanas Kalnis, Augustinas Kalnis, Juozapas Petkus, Vicentas Pranaitis, Antanas Gricius, Jonas Katilius.

Visi šie nariai nusisprendė sumokėti po 25 centus įstojimo, išimant Antaną Gricių, kuris mokėjo 50 centų.

III. Buvo pakeltas klausimas, kiek bus mokama ligos pašalpos į savaitę sergančiam nariui. Drg. P. Galskis davė įnešimą, kad ligonių šalpos būtų du skyriai — į vieną, kad būt mokama po 50 centų, o į antrą — 25 centai į mėnesį. Kurie priklausis pirmam skyriui ir mokės 50 centų į mėnesį, tai susirgę pašalpos gaus 10 dolerių į savaitę; tie, kurie priklausys antram skyriui ir mokės 25 centus į mėnesį, ligos pašalpos gaus 5 dolerius.

Po plataus pasikalbėjimo buvo balsuojama. 13 narių balsavo už du skyrių, 9 prieš. Todėl buvo įvesti du skyriai.

IV. Buvo išrinkta komisija sutvarkimui konstitucijos iš šių narių: P. Kaičio, P. Rimeikos ir K. Kairio. Jiems buvo pavestas konstitucijos darbas nuo pat pradžios iki pabaigos.

V. Nutarta, kad sekantis susirinkimas turi įvykti kovo 6 d., 1909 m., svetainėj, 823 North Marshfield Ave. ir kad būtų atspausdinti plakatai jo sušaukimui; taip pat, kad būtų paskelbta laikraščiuose—"Kovoj", "Tėvynėj" ir "Lietuvoj". Šio darbo atlikimui buvo įpareigota konstitucijos komisija.

VI. Buvo nutarta pareikalauti iš SLA Centro sekretoriaus čarterio. Palikta konst. komisijai.

VII. Likosi nuspręsta, kad sekančiam susirinkime nauji nariai turės mokėti po 50 centų įstojimo.

VIII. Iždininkas Petras Rimeikis pranešė, kad viso įplaukų buvo $6.25.

Pirmininkas uždarė susirinkimą iki sekančio. P. M. Kaitis pirm., Julius Mickevičius sekr."

Tai yra pirmas Chicagos Lietuvių Draugijos protokolas, kuriame išdėstyta mintys, idėja, pasiryžimas, tikslai tų 24 veikėjų, kurie aukojo savo laisvą nuo darbo laiką, kurį būtų galėję sunaudoti saviesiems asmeniniams reikalams.

Nelengvos sąlygos

Be to, mes neturime pamiršti to fakto, kad anais laikais pramonėse, didelėse ar mažose, darbo valandos buvo nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakaro (žinoma, su viena val. susistiprinimui), 6 dienas per savaitę. Todėl likdavo tik kelios valandos vakarais, sekmadieniais ir Amerikos tautinės ševntės, kurias jie galėjo panaudoti visuomeniniams darbams. Jie buvo tipiški amerikiečiai lietuviai veikėjai.

Pirmieji ateiviai ir draugijos

Nuo XX a. pradžios lietuviai atvykdavo dvidešimtimis tūkstančių į Ameriką. Pvz. 1907 m. jų atkeliavo bemaž 26,000; 1910 m. — arti 23,000; 1913 m. — apie 25,000 ir 1914 m., prieš pat Pirmąjį Pasaulinį karą — 22,000. O nuo 1900 m. jaunų, sveikų ,Lietuvos saulės raudonai nudažytais veidais — tikro lietuviško kraujo spalva veidais— atvyko į šią šalį 253,000! Tai buvo ta žaliava, iš kurios buvo kalami įvairių ideologijų draugijos, klubai, chorai bei įvairūs rateliai.

(B. d.)

Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas

Chicagos Lietuvių Draugijos metinis susirinkimas šį penktadienį, sausio 15 d., 8 v. v. svetainėj prie Western ir North Ave.

Nariai,-ės prašomi atsilankyti, mokėti savo mokesčius, taipgi išgirsit auditoriaus pranešimą apie 1953 metų apyvartą; parengimų komisija praneš apie būsimą parengimą, arba metinę sueigą, kuri bus sausio 31 d. Sokolų svetainėj.

Ši draugija yra viena iš didžiausių lokalių draugijų. Jos parengimai visuomet įspūdingi, apsimoka lankyti. Be to, nariai gauna nupigintą įėjimą. Bileto orderius visi gavot iš anksto, pasinaudokit. D.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS
B U Č E R Y'S
MAISTO KRAUTUVĖJE
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street
YArds 7-5742

ATKASINĖTOJŲ
(SCRATCHERS)
Valymo kambary, esančiam apšildytoj vietoj geležies liejykloje.
V I E R L I N G
STEEL WORKS
313 West 23rd Street

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Are you interested in a steady job with a secure future?
DU PONT COMPANY
has unusually attractive vacancy for personable graduate as
TYPIST - CLERK
Type orders on IBM electromatic machine.
5 day — 40 hour week
Good salary
Pleasant working conditions
Many company benefits
Permanent position.
SEE MR. THESING
DU PONT CO.
4251 S. Crawford Avenue
of phone
CLIFFSIDE 4-7676

REIKALINGA
P A R D A V Ė J A
MAISTO KRAUTUVĖJE
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street
YArds 7-5742

Work near home. Save hours travelling. We need
COMPTOMETER OPERATOR
Must know all four operations.
Pleasant working conditions.
Permanent. Employee benefits.
HOMA PACKING COMPANY
740 West Fulton Street

BENDRAS NAMŲ RUOŠOS DARBAS Turės plauti langus, savo baltinius. Vieną dieną savaitėje. $8 ir "carfare". ROgers Park 1-0170

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

KARPENTERIS - PENSININKAS ieško darbo. Dirbu visokį darbą. Joe Katenas, VIrginia 7-8661. Šaukit vakarais.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMA: šaldytuvas, sofa-bed ir miegamojo kambario setas. Skambinti ENglewood 4-0958.

L I N O L E U M
Kamb. 12-15 uždengiamas už $19.95. PLASTIKOS sienai tile—Maudynė 4x7, 4 pėdų aukščio, įdedam už $77. MAUDYNĖS ĮRENGIMAI, 3 GABALŲ, įdedame tiktai už $229.
BRABEC, HE 4-3200
Veltui apskaičiavimas.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 So. Halsted Street
Tel. DAnube 6-2793
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas ir sudaryti morgičius. Sudaro dokumentus. Dirba ir vakarais

MŪRINIS 2 butų, pietinėje Cicero, geriausia apylinkė, geras susisiekimas; arti mokyklos ir bažnyčios. 4-4 kambariai, nuoma 1-me bute $50 mėnesiui. Kaina $13,900; įmokėti $4,500. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162

4 FLATŲ medinis namas, 2 butai po keturis kambarius ir 2 po tris. Insuliuotas. 2 mašinų garažas. Aluminiai langai. Karšto vandens šiluma. Beismontas. 2507 W. 71st St., įėjimas iš kiemo pirmame aukšte. B. Ramon.

PIETVAKARIŲ DALYJE
3 kambarių apartmentas ir maudynė viršuje motinai. 5 kambariai pirmame aukšte. Kabinetinė virtuvė, tile maudynė, alyvos šildymas. Didelis kiemas. Du blokai nuo bažnyčios, mokyklų ir susisiekimo. Netoli 79th ir Francisco Ave. Šaukite:
Mr. Brouilete
BAIRD and WARNER
2521 East 75th Street
SOuth Shore 8-1855

2 METŲ senumo, 5 kambarių mūrinė bungalow pardavimui. Du miegamieji kambariai, čerpių maudynė ir virtuvė. Medžio kabinetai. Metaliniai žieminiai langai su sieteliais. 3855 West Marquette Road. REliance 5-8362.

6 KAMB. KATEDŽIUS, ARTI 16-tos IR KEELER. Pertaisytas garažas. Paaukos už $8,800 ar siūlykite. Nr. 217. Svoboda, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

PARDUODAMAS 1½ aukšto medinis namas. 6 dideli kambariai. Plytelių maudynė, automatinis gazo šildymas. 2 automobilių garažas, šoninis įvažiavimas. Kaina $13,500.
10631 So. Wabash. WA 8-6846

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖ IR DELIKATESAI
Gerai einąs biznis. Gyvenimui kambariai užpakalyje krautuvės. Du miegamieji, gazo šiluma. Žema renda. Greitam pardavimui—paaukosime.
2444 W. 71st St. PRospect 6-6037

PARDUODAMA taverna. Priimsiu ir pusininką. 6502 So. Wentworth Ave.

CICERO. Parduodamas kampinis namas ir taverna, salė, virtuvė; viskas naujai atremontuota. Du penkių kambarių butai. Viskas automatiškai šildoma alyva. 2 automobilių garažas.
Tel.: OLympic 2-6232

PARDUODAMA TAVERNA su namu. 6 kambariai antrame aukšte. Alyvos šiluma. 3 mašinų garažas. Labai gerai veikiantis biznis. 5545 S. Damen.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė. Seniai įsteigtas biznis. Pajamų $1,700 į savaitę. Didelė ir moderni krautuvė. Valandos nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais uždaryta. Yra gyvenimui kambariai. CAlumet 5-7824.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI 2 miegamieji kambariai, su baldais ar be baldų. Virtuvės privilegijos ir vonia. 5443 So. Mozart St. Apžiūrėti galima po 6 val. vakare.

RENDUOJAMAS rūmas senam žmogui už prižiūrėjimą boilerio.
3150 So. Emerald Ave.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su baldais vyrui prie mažos šeimos. 821 W. 34th Street, 2 aukštas iš priekio.

VIENAM arba dviem asmenims išnuomojamas daktaro ofisas. Gali būti dantistui ir chirurgui. 2435 W. 69th St. Skambinkite dienomis REpublic 7-9263, vakarais GRovehill 6-8024, savininkas Mr. V. Danto.

VIENAM ASMENIUI išnuomojamas kambarys su atskiru įėjimu. 2301 W. Garfield Blvd. REpublic 7-0483.

IŠNUOMOJAMA KRAUTUVĖ
Skubiem užsakymam restoranui. Ideali vieta sendvičiam ir lengviem valgiam. Jau yra 2/3 įrengta. Galima patalpinti 100 žmonių. Nuoma labai pigi arba nuošimčio sąlygomis.
Teirautis: 346 So. Cicero Ave.

IŠNUOMOJAMAS vienas furnišiuotas kambarys. Vanduo, apšildymas ir kiti patogumai. Galima naudotis visu butu. GRovehill 6-8570.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave. GRovehill 6-4177

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.